

Epidemiologische update

RAG 10/11/2021

Voor de inschatting van de epidemiologische situatie heeft de RAG drempels voorgesteld om verschillende alarmniveaus te onderscheiden. De alarmniveaus werden gevalideerd door de Risk Management Group, en worden hier beschreven.

Naast de specifieke drempels steunt de analyse van de epidemiologische situatie verder op een bredere evaluatie, waarbij kwalitatieve (bv. bestaan van clusters) en strategische (bv. teststrategie) indicatoren mee in rekening worden gebracht.

BELANGRIJKSTE VASTSTELLINGEN EN AANBEVELINGEN

Het aantal nieuwe besmettingen is de voorbije week verder gestegen. De toename lijkt beperkt maar dit kan een artificieel effect zijn, te wijten aan de herfstvakantie en het lange weekend, met een daling in het aantal testen. Er waren de voorbije week namelijk verschillende dagen met meer dan 10.000 nieuwe besmettingen per dag. De 14-daagse incidentie nationaal nadert een waarde van 1.000 per 100.000 inwoners, waardoor België nu in de top 10 staat van EU/EEA landen met de hoogste incidentie. De stijging is nu het meest uitgesproken voor Vlaanderen, waar een zeer hoge incidentie wordt gemeten bij de 7 tot 12-jarigen, en waar ook voor de gevaccineerde 65-plussers de waarde het hoogst is vergeleken met de andere regio's. In Brussel lijkt er een kleine daling te zijn van de incidentie, maar dit is mogelijk te wijten aan de vakantieperiode, vermits het gaat om een daling voor schoolgaande leeftijdsgroepen.

Ondanks de daling in het aantal testen op weekbasis door vakantie/lang weekend, werd op sommige dagen een recordaantal testen uitgevoerd van meer dan 100.000 testen, wat zorgt voor een verder hoge druk op de test capaciteit (zowel afname als analyses). Het is nog te vroeg om de impact te kunnen evalueren van de nieuwe zelfevaluatietool op het aantal testen. Zoals verwacht in een context van een lager aantal testen is de positiviteitsratio verder gestegen, tot het hoogste niveau dat in 2021 werd geregistreerd. Het gaat hierbij vooral om een verdere stijging voor personen met symptomen.

Ook het aantal nieuwe hospitalisaties en ingenomen ziekenhuisbedden (algemeen en op intensieve zorgen) blijft verder gestaag toenemen. De Figuur in Bijlage 1 bevestigt echter nogmaals dat de vaccinatie wel zijn werk doet. Wanneer men de incidentie van besmettingen en aantal hospitalisaties van de vierde golf vergelijkt met deze van de tweede en derde golf, dan ziet men een duidelijk afwijkende trend in de huidige golf, waarbij de toename van de hospitalisaties veel trager verloopt dan deze voor besmettingen, terwijl dat voor golf 2 en 3 niet zo was. Zonder vaccinatie was het aantal hospitalisaties en het aantal overlijdens met het huidig niveau van viruscirculatie veel hoger geweest. Er is algemeen wel een tijdsinterval tussen de stijging van de verschillende indicatoren (eerst toename besmettingen, dan hospitalisaties en dan opnames op ICU). De verder sterk stijgende trend van besmettingen zal de komende weken dus zorgen voor een toenemende druk op de ziekenhuiscapaciteit, onder meer ook door afwezigheid van zorgpersoneel, met een impact ook op de niet-COVID zorg. Vooral het hoge aantal ingenomen bedden op intensieve zorgen is zorgwekkend, waarbij verwacht wordt dat dit na het weekend meer dan 500 bedden zal bedragen.

De RAG herhaalt daarom nogmaals dat het niveau van viruscirculatie naar beneden moet gehaald worden ter bescherming van de ziekenhuiscapaciteit, maar ook van de eerstelijnszorg en het test en trace systeem. Hiervoor zal een bijkomende inspanning nodig zijn van alle sectoren en alle leeftijdsgroepen, met duidelijke communicatie en homogene maatregelen voor het hele land, om een opbod van lokale maatregelen te voorkomen.

Door de ongunstige evolutie zowel van besmettingen als hospitalisaties werden de alarmniveaus van de provincies Oost-Vlaanderen en Vlaams-Brabant verhoogd van 3 naar 4, en van West-Vlaanderen van 4 naar 5. Nationaal werd het alarmniveau momenteel niet gewijzigd, maar indien de zelfde trend zich verder zet wordt verwacht dat het niveau 5 volgende week wordt bereikt.

Besluit classificatie nationaal: Alarmniveau 4 met verder toenemende trend in nieuwe besmettingen en hospitalisaties.

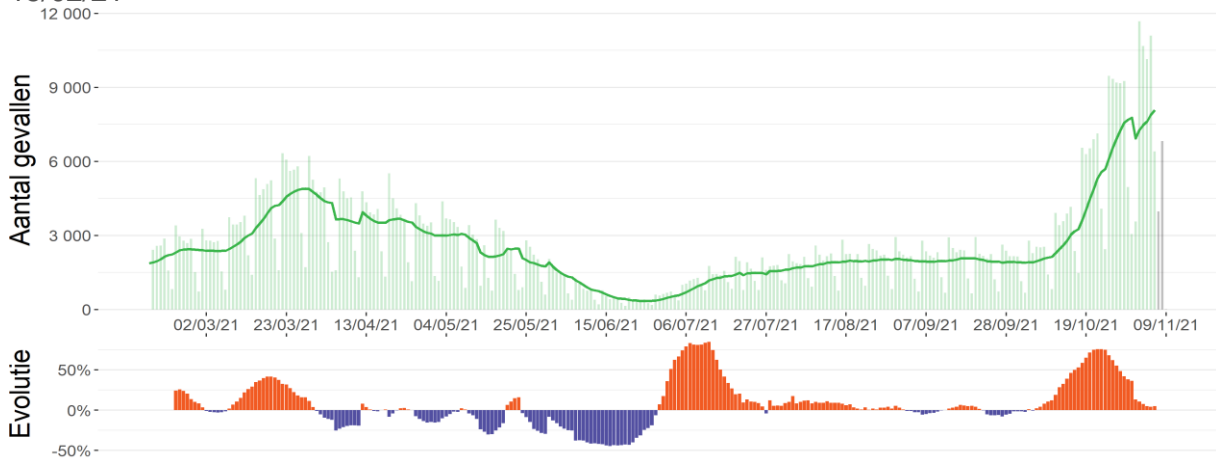
NATIONAAL

Indicatoren i.v.m. intensiteit

Het aantal nieuwe besmettingen is in de week van 31 oktober tot 6 november verder toegenomen, met gemiddeld 8.088 nieuwe besmettingen per dag, vergeleken met 7.692 in de voorgaande week (+5%) (Figuur 1). De mate van toename is artificieel laag, door het verlengde weekend (met een extra dag met een laag aantal testen). Tussen 2 en 5 november waren er elke dag echter meer dan 10.000 nieuwe besmettingen per dag.

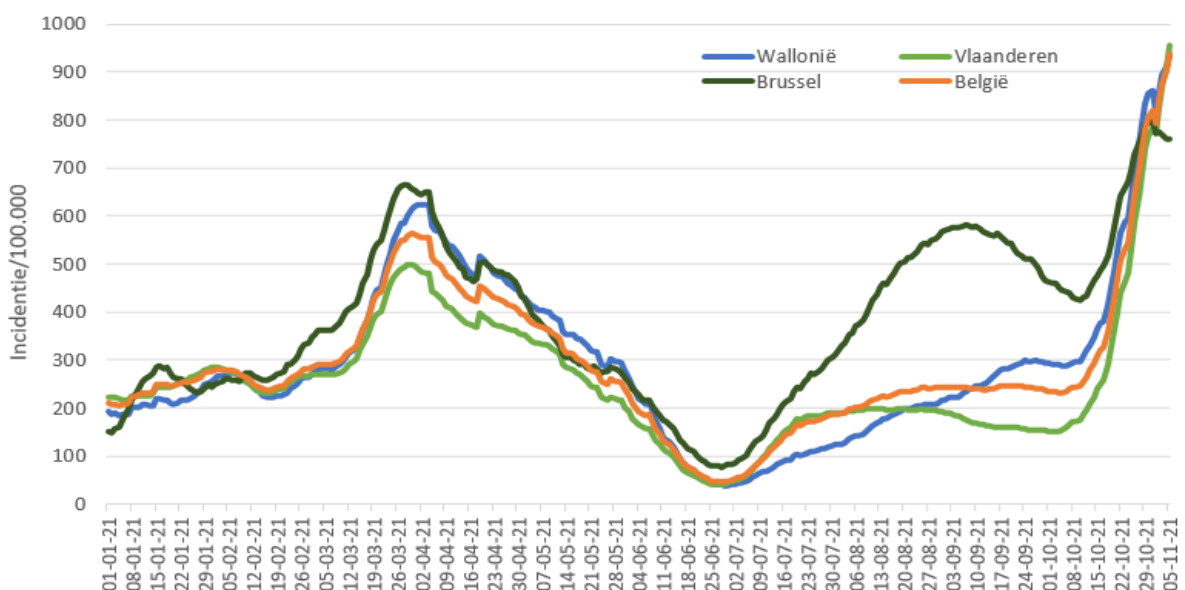
Het reproductiegetal (Rt) op basis van het aantal nieuwe besmettingen is de voorbije week gedaald (tot 1,093 vergeleken met 1,207 de voorgaande week), maar blijft hoger dan 1, en wordt ook beïnvloed door het lange weekend.

Figuur 1: Evolutie van het totaal aantal nieuwe bevestigde besmettingen in België, sedert 15/02/21

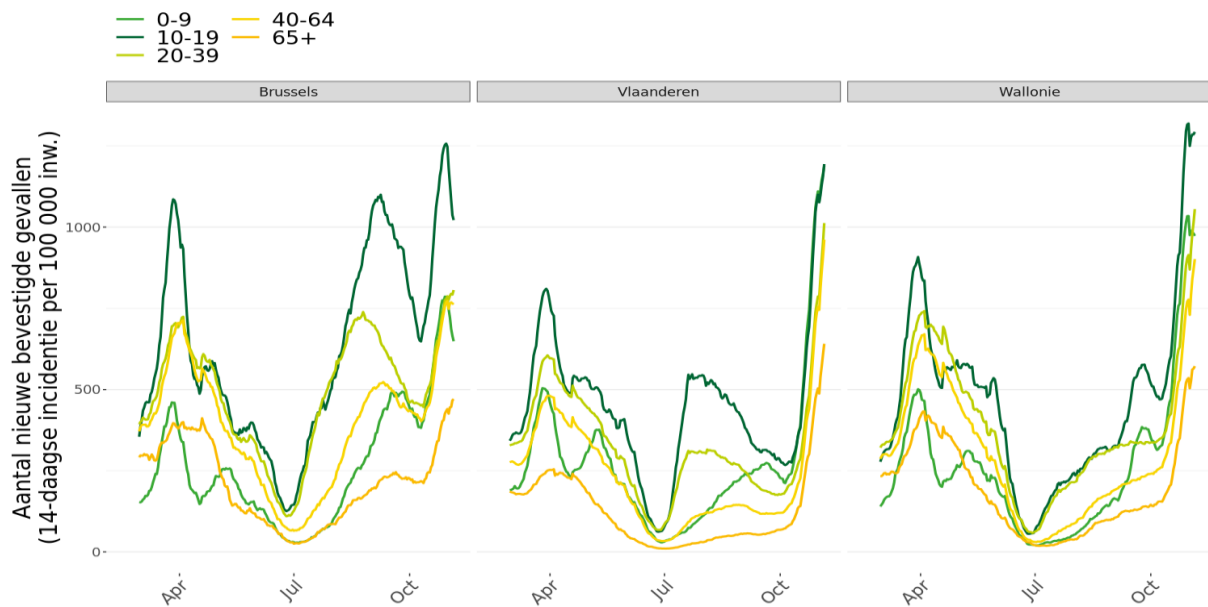
De 14-daagse cumulatieve incidentie nationaal is verder sterk gestegen tot 959/100.000 vergeleken met 802/100.000 de week ervoor. Er is een verder stijgende trend in Vlaanderen en Wallonië, waarbij de incidentie nu het hoogst is in Vlaanderen (Figuur 2). In Brussel lijkt er een kleine daling te zijn, door een afname bij kinderen en jongeren (Figuur 3).

Figuur 2: 14-daagse cumulatieve incidentie per 100.000 per regio, vanaf 01/01/21

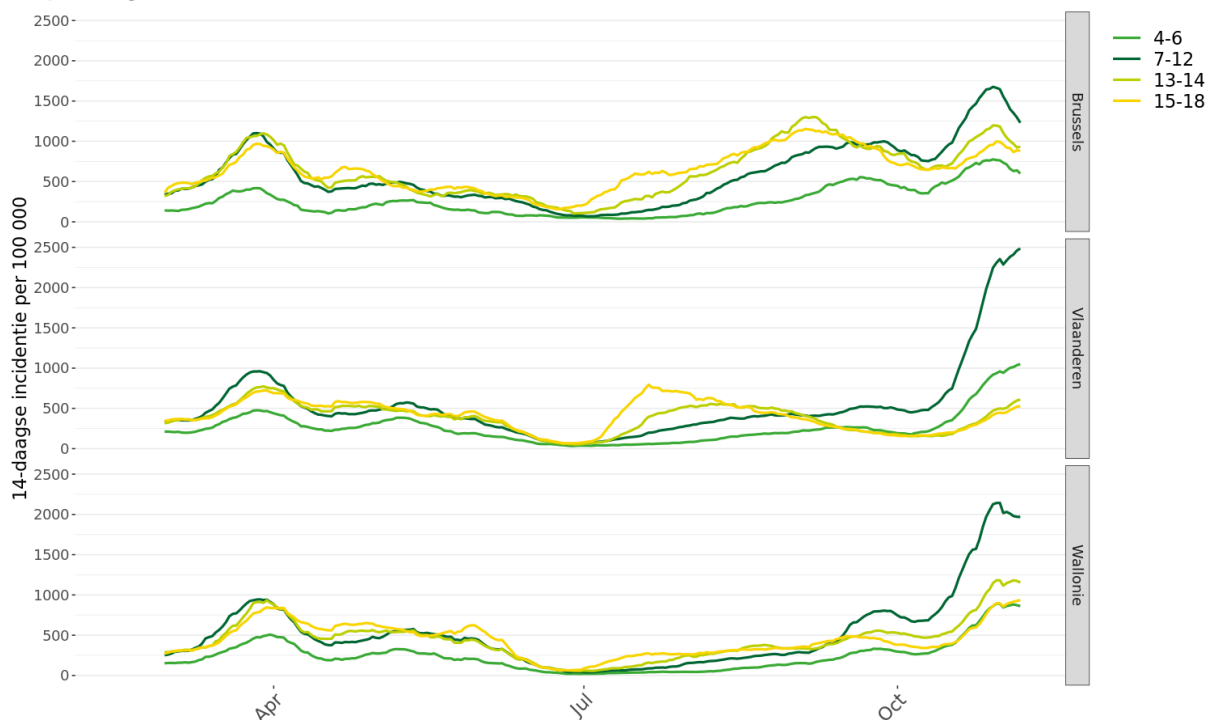
In Vlaanderen en Wallonië is de incidentie verder gestegen in alle leeftijdsgroepen, met een tijdelijk knik in Wallonië mogelijk in de context van de herfstvakantie (Figuur 3). In Brussel is er een daling bij de 0-9 en 10-19 jarigen (mogelijk ook door de vakantie), maar ook een verdere stijging in de andere leeftijdsgroepen, zei het wel minder uitgesproken dan in de andere regio's.

Figuur 3: 14-daagse cumulatieve incidentie per 100.000, per leeftijdsgroep en per regio, september 2020 tot vorige week

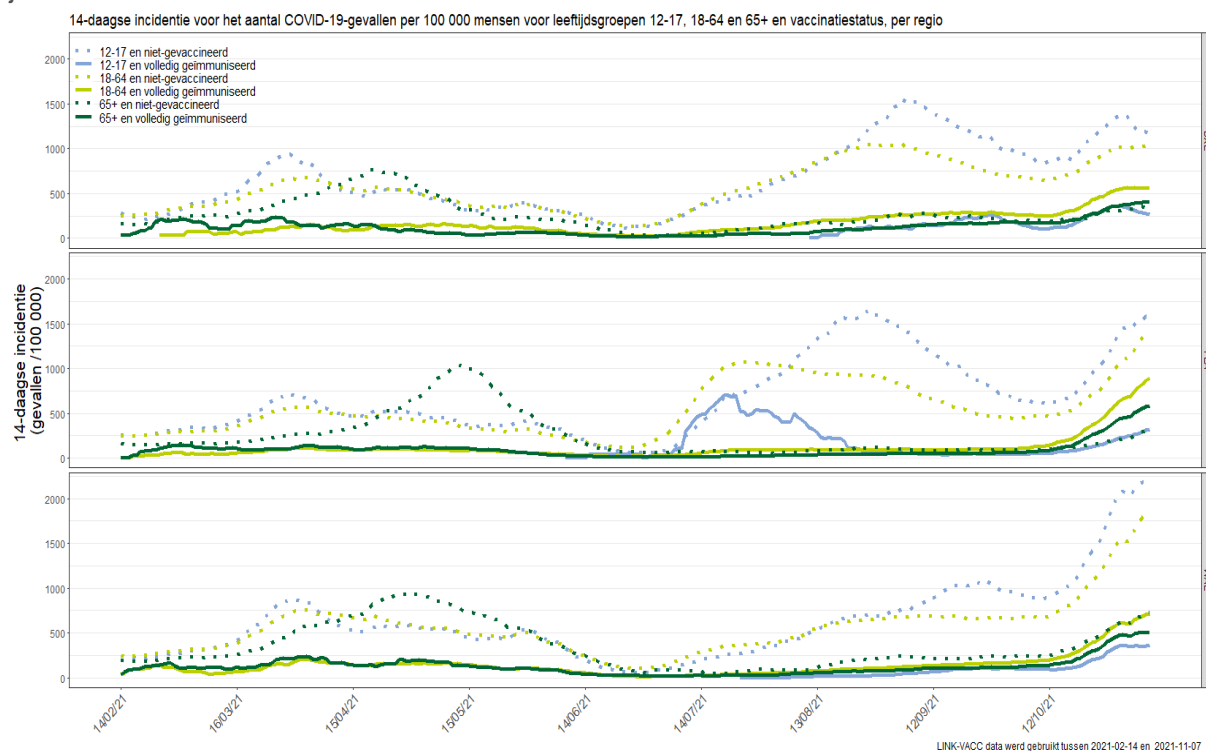
Een focus op de leeftijdsgroepen voor schoolgaande kinderen/jongeren toont een daling voor alle leeftijdsgroepen in Brussel, een stabilisatie in Wallonië en een verder lichte toename in Vlaanderen, ondanks de vakantieperiode, met nog steeds een veel lagere incidentie voor de 13-18-jarigen.(Figuur 4).

Figuur 4: 14-daagse cumulatieve incidentie per 100.000, per leeftijdsgroep tussen 4 en 18 jaar en per regio, maart 2021 tot nu

Figuur 5 en Tabel 1 geven per regio de 14-daagse incidentie weer voor besmettingen, voor de gevaccineerde en niet gevaccineerde personen, sedert januari 2021 en voor de laatste 2 weken. In Vlaanderen en Wallonië is er een verdere stijging van de incidentie voor niet-gevaccineerde personen, en vooral in Vlaanderen ook voor de gevaccineerden. In Wallonië is er voor de gevaccineerden enkel nog een stijging voor de leeftijd van 18 tot 64 jaar. En in Brussel is er voor alle leeftijdsgroepen en zowel gevaccineerden als niet gevaccineerde personen eerder een stabilisatie.

Figuur 5: 14-daagse cumulatieve incidentie per 100.000, per vaccinatiestatus en per regio, januari 2021 tot nu¹

Tabel 1

14-daagse cumulatieve incidentie per 100.000 per regio, leeftijdsgroep en vaccinatiestatus, periode 25/10 – 07/11/2021

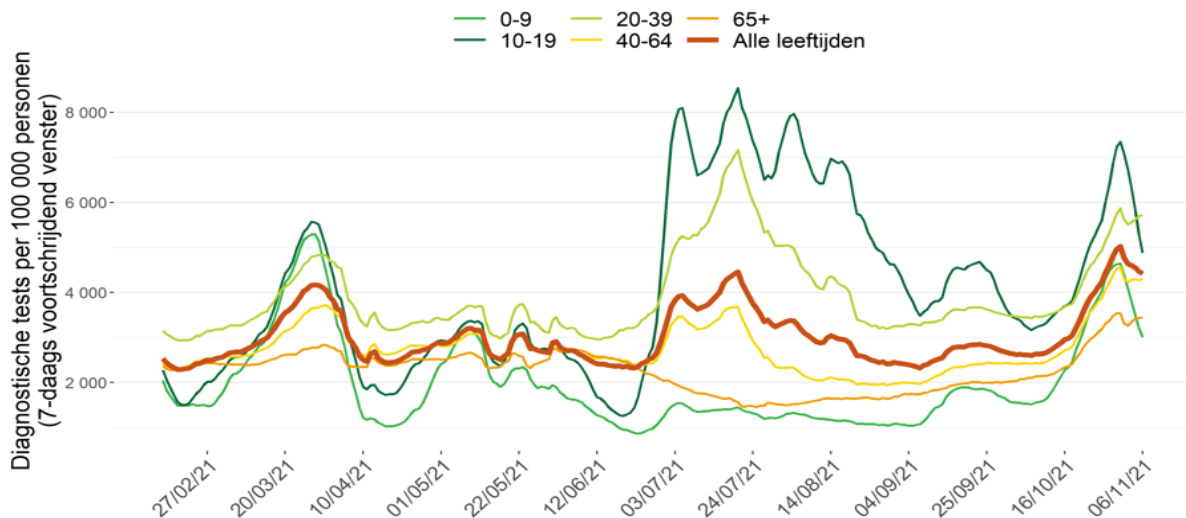
Leeftijd	Vaccinatiestatus	België	Brussel	Vlaanderen	Wallonië
12-17	Volledig gevaccineerd	328,9	269,9	320,9	361,7
	Niet gevaccineerd	1.730,6	1.163,6	1.600,3	2.171,1
18-64	Volledig gevaccineerd	804,7	555,9	892,0	712,3
	Niet gevaccineerd	1.546,4	1.014,0	1.399,0	1.852,1
65+	Volledig gevaccineerd	547,6	402,6	581,7	505,6
	Niet gevaccineerd	474,6	348,8	310,6	728,1

Zie ook Tabel 4 voor informatie over de proportie en het aantal niet gevaccineerde personen per leeftijdsgroep.

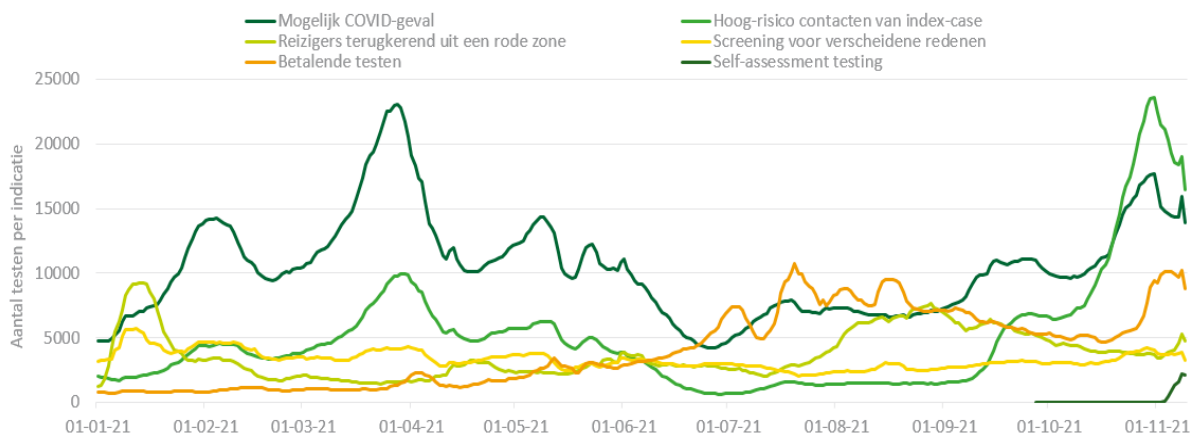
¹ De tijdelijke hoge incidentie in gevaccineerde 12-17 jarigen in Vlaanderen wordt verklaard door de zeer kleine aantallen bij de start van de vaccinatiecampagne, waardoor de resultaten heel variabel en dus minder betrouwbaar waren.

Zoals verwacht tijdens een vakantieperiode, is het aantal uitgevoerde testen de voorbije week licht gedaald, met in de periode van 31 oktober tot 6 november gemiddeld 74.570 testen per dag, tegenover ongeveer 83.000 in de week ervoor (Figuur 6). Voor de meest recente dagen is het aantal echter zeer hoog, met pieken tot 100.000 testen en meer. De daling betreft vooral de schoolgaande leeftijdsgroepen (0 tot 9 en 10 tot 19 jaar). Het gaat om een afname van testen voor hoog risicocontacten en symptomatische personen (Figuur 7). Het aantal betalende testen is eerst nog toegenomen en nadien gestabiliseerd. Sedert begin november kunnen mensen met symptomen ook een code voor een test aanvragen via een zelfevaluatie tool, maar dat aantal is momenteel nog beperkt.

Figuur 6: Aantal uitgevoerde testen per leeftijdscategorie vanaf 15/02/21

Figuur 7: Aantal uitgevoerde testen per indicatie en per dag vanaf 01/01/2021
Op basis eforms/CTPC, beschikbaar voor ca. 60% van de testen

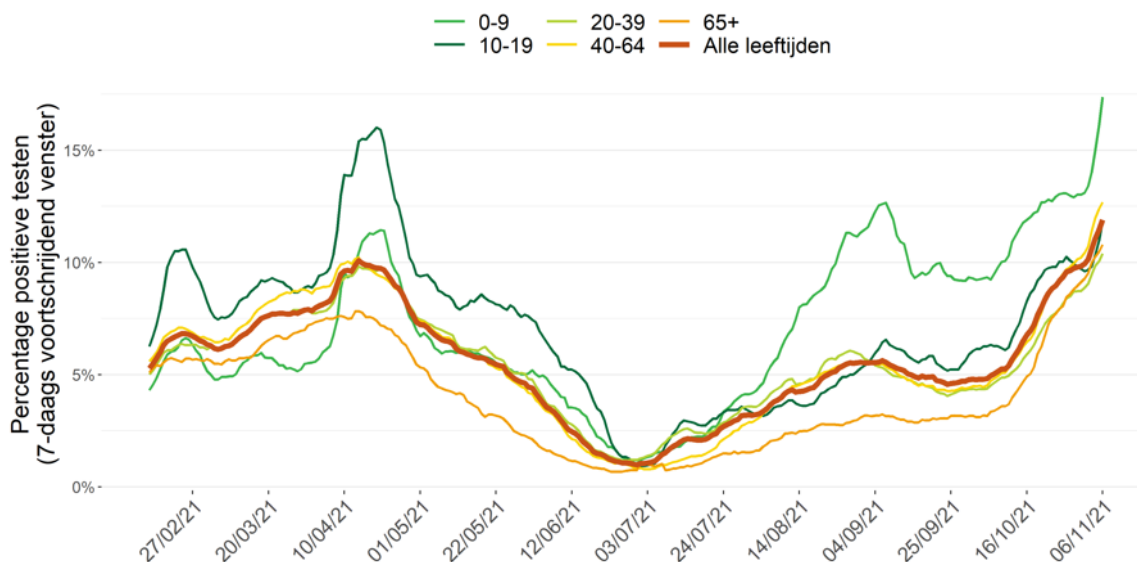

Het aantal zelftesten dat in apotheken² wordt verkocht is in de week van 1 tot 7 november gedaald, met een totaal van 105.583 testen verkocht, vergeleken met ongeveer 132.000 testen de week daarvoor (Bron: APB & OPHACO). Het aantal aangemaakte CTPC-codes voor de bevestiging van een positieve zelftest is wel verder gestegen, met een totaal van 2.497 uitgevoerde testen voor deze periode, waarvan 91% een positieve PCR-test had (stabiel).

² Mogelijke onderschatting omdat de registratie op naam voor burgers zonder verhoogde terugbetaling geen verplichting is maar een aanbeveling. Preliminare data, mogelijke vertraging op rapportering voor meest recente dagen.

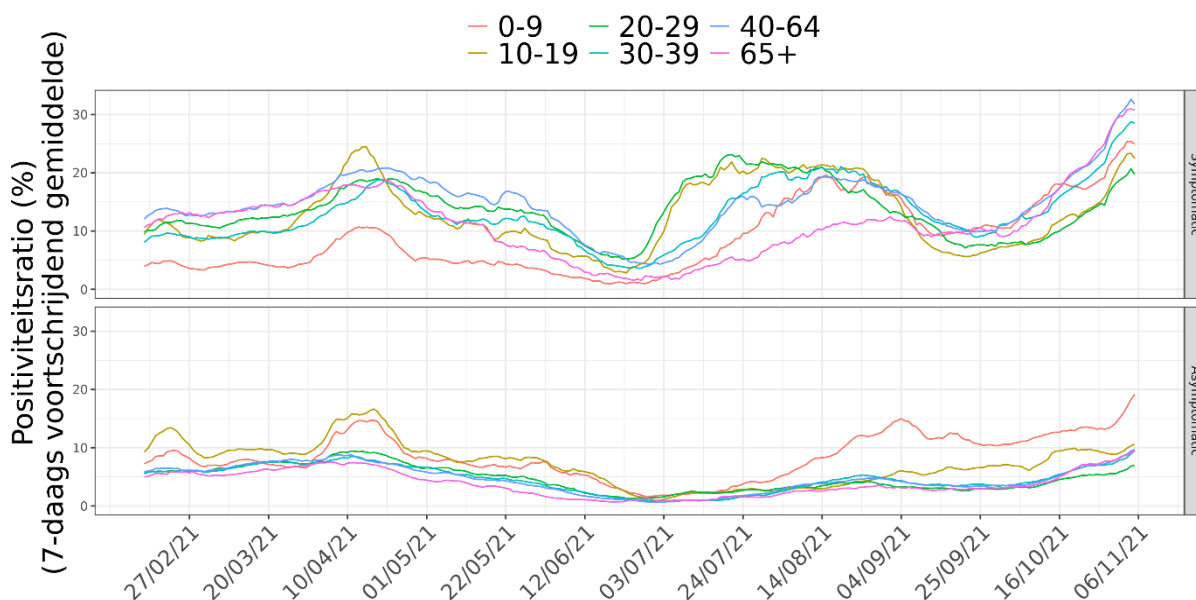
De positiviteitsratio (PR) is de voorbije week verder gestegen tot een waarde van 11,7% (vergeleken met 9,6% de week voordien), in alle leeftijdsgroepen (Figuur 8). De sterkste stijging werd geregistreerd bij 0 tot 9-jarigen (17,4% vergeleken met 13,0% de week ervoor), in een context van een daling van het aantal testen (tijdens de schoolvakantie). Voor de andere leeftijdsgroepen is er nog weinig verschil.

Figuur 8: Positiviteitsratio per leeftijdscategorie vanaf 15/02/21

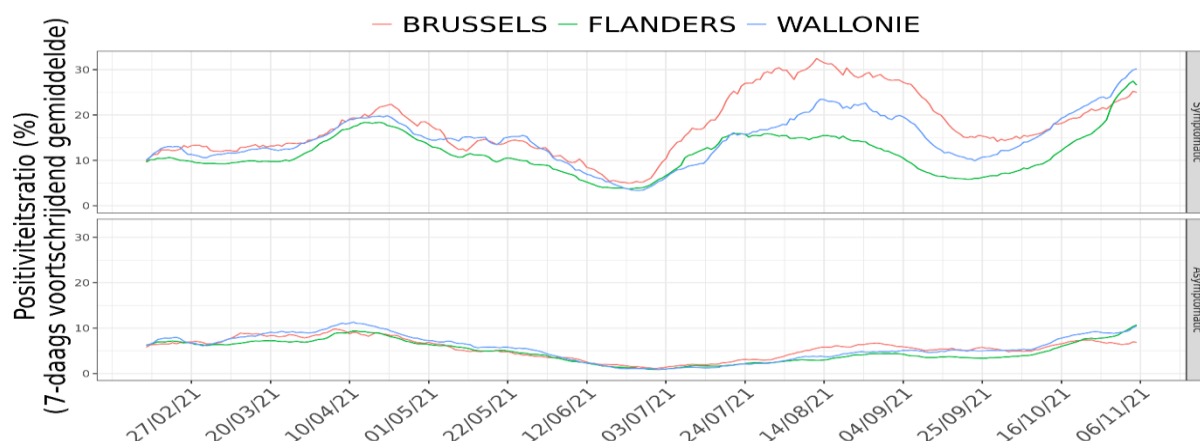
De PR is verder gestegen voor symptomatische personen, ook in alle leeftijdsgroepen (Figuur 9), tot waarden van 30% bij 65-plussers en 40-64-jarigen. Voor asymptomatische personen was er een toename van de PR bij 0-9-jarigen, passend in een context van minder testen.

Figuur 9: Positiviteitsratio symptomatisch/asymptomatische en per leeftijdsgroep

De stijging van PR in symptomatische personen is nog steeds meer uitgesproken in Vlaanderen en Wallonië dan in Brussel (Figuur 10).

Figuur 10: Positiviteitsratio per regio, symptomaticke en asymptomatische personen, vanaf 15/02/2021

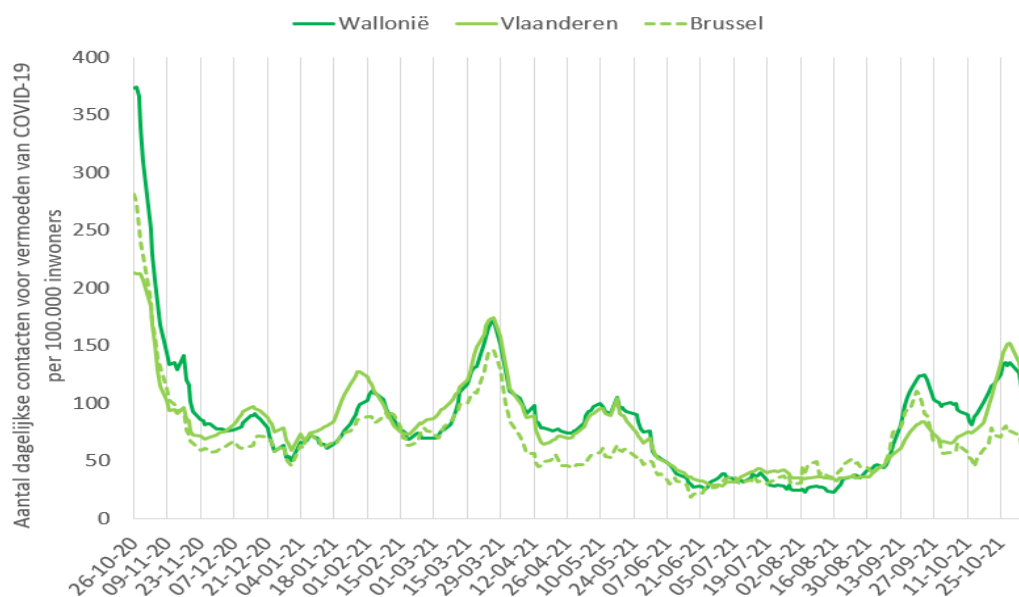

Het aantal contacten met een huisarts voor vermoeden van COVID-19 in week 44 daalde in alle regio's, met nationaal gemiddeld 110 contacten per 100.000 inwoners per dag, vergeleken met 147/100.000 de week voordien (Bron: huisartsen Barometer) (Figuur 11). Figuur 12 geeft ook de daling weer, na een lange periode van zeer hoge activiteit (overeenkomend met alarmniveau 5 voor deze indicator). Deze daling moet geïnterpreteerd worden in de context van de vakantie/het lange weekend. Het is nog vroeg om nu al de mogelijke impact van de zelfevaluatiestool en testen bij apothekers te kunnen beoordelen.

De incidentie van consultaties voor griepaal syndroom bij de huisartsenpraktijken bleef stabiel (163 episodes/100.000 per week). De ervaren werkbelasting voor vermoeden van COVID-19 bleef ook stabiel, waarbij in totaal 62% van de artsen deze als hoog (44%) of als zeer hoog inschatten (18%), tegenover 65% de week voordien.

Figuur 11: Aantal dagelijkse contacten bij huisartsen voor een vermoeden van COVID-19 per 100.000 inwoners en per regio, 26/10/2020 – 05/11/2021³

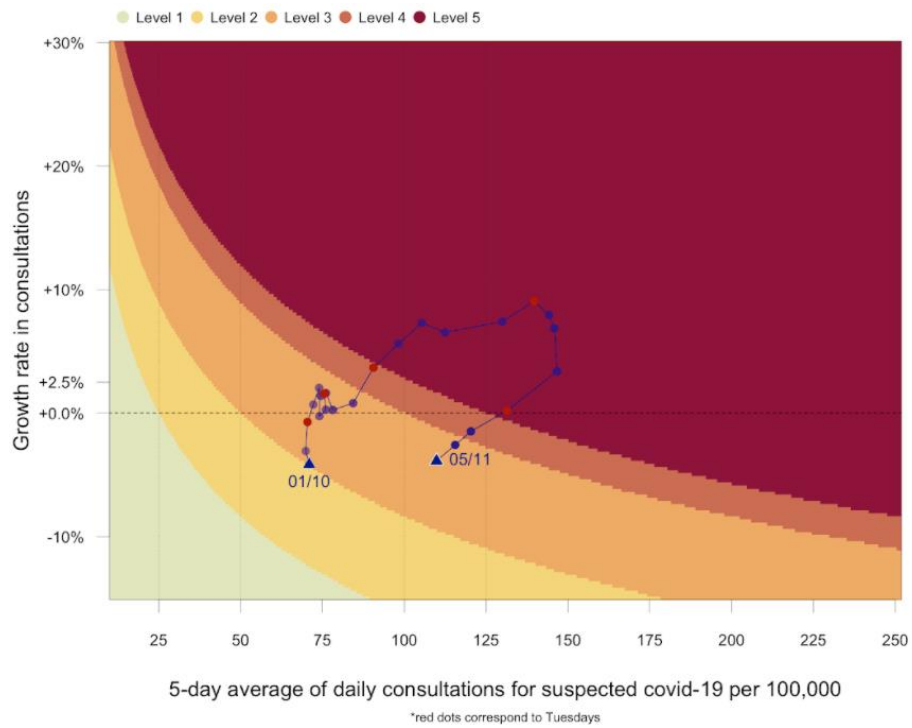
Bron: Barometer voor huisartsen

³ Weekeinden en feestdagen niet inbegrepen; elke dag vertegenwoordigt een voortschrijdend gemiddelde over 5 dagen.

Figuur 12: Evolutie van het aantal raadplegingen voor verdenking op COVID-19 bij de huisarts (gemiddelde van de laatste 5 werkdagen) en van de ratio die de groei (> 1) of daling (< 1) over 10 werkdagen weergeeft, 01/10 – 05/11/2021

Werk van Christel Faes, UHasselt

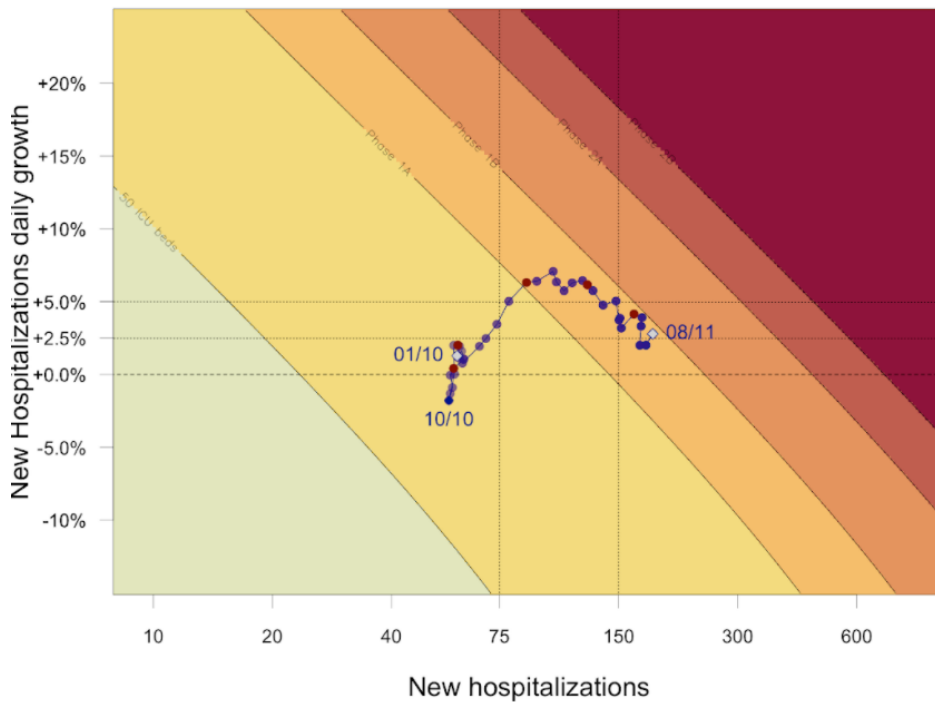

Indicatoren i.v.m. ernst

Het aantal nieuwe hospitalisaties voor COVID-19 is ook verder gestegen met een zelfde snelheid, met in de week van 3 tot 9 november gemiddeld 197 opnames per dag, vergeleken met 151 de week ervoor (+29%). Figuur 13 toont een verdere toename van het aantal nieuwe hospitalisaties, maar met verder een neiging tot minder snelle groei. Voor de meest recente dagen (9 en 10 november) is het aantal hospitalisaties wel hoger dan het weekgemiddelde (respectievelijk 259 en 287 nieuwe opnames).

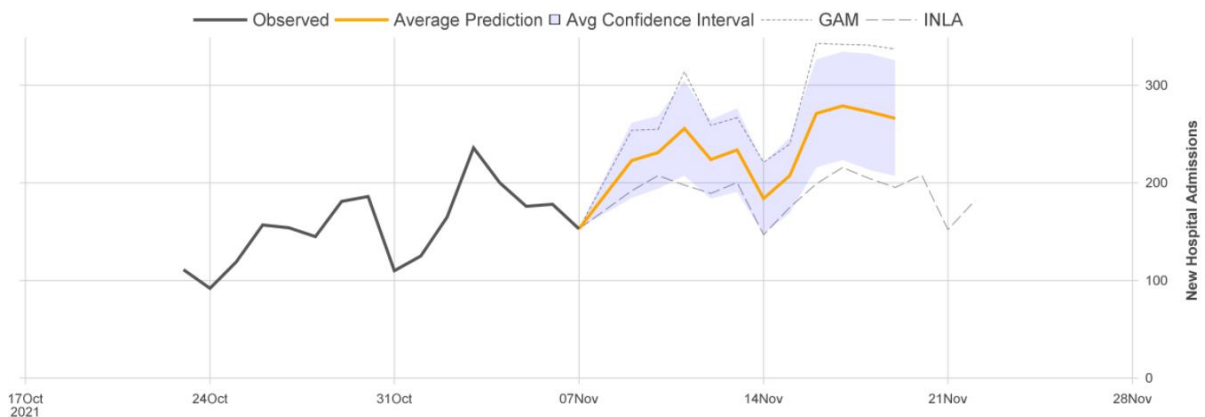
Figuur 13: Evolutie van het aantal nieuwe ziekenhuisopnames en de ratio die groei of daling aangeeft, 01/10 – 08/11/2021

Werk van Christel Faes

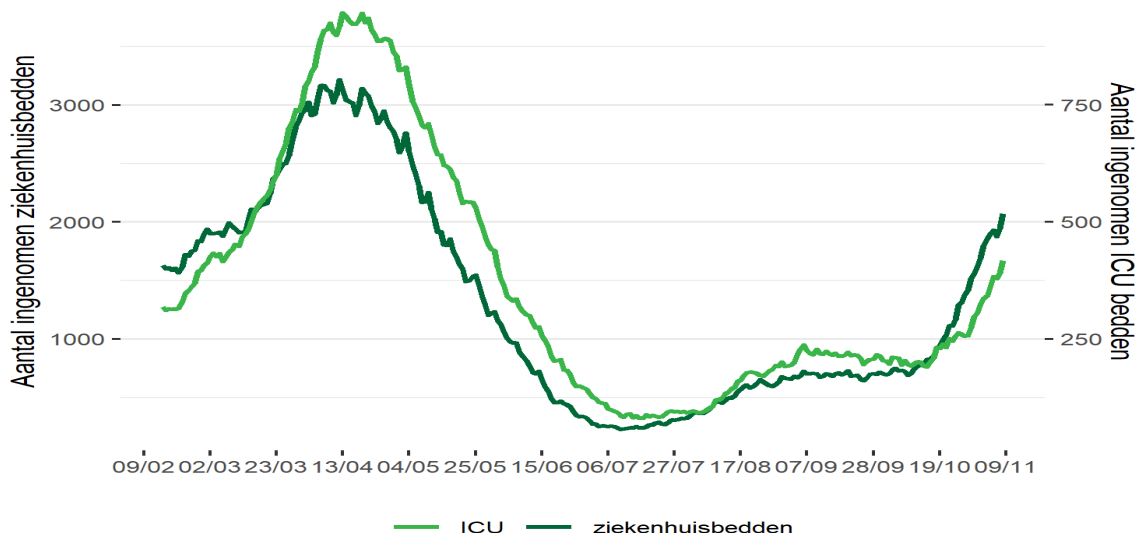
Het reproductiegetal (R_t) gebaseerd op het aantal nieuwe hospitalisaties bleef de voorbije week stabiel en > 1 , met een waarde van 1,183 (vergeleken met 1,225 de week ervoor). De predictiemodellen voor het aantal nieuwe hospitalisaties tonen een verdere toename de komende twee weken (Figuur 14).

Figuur 14: Evolutie en predictie van het aantal nieuwe opnames in het ziekenhuis, gebaseerd op modellen van de Universiteit Hasselt en Sciensano

Het aantal ziekenhuisbedden ingenomen door COVID-19 patiënten (n=2.146, +19%) en het aantal ingenomen ICU bedden (n=434, +29%) zijn verder sterk gestegen (Figuur 15). Ook het aantal transfers van patiënten is de voorbije week verder gestegen (97, vergeleken met 75 de week ervoor).

Figuur 15: Aantal ingenomen bedden in het ziekenhuis en op ICU, 15/02/21–09/11/21

Net zoals voor de besmettingen wordt de 14-daagse incidentie van hospitalisaties voor gevaccineerde en niet gevaccineerde personen vergeleken (Tabel 2). Er is verder een duidelijke toename van de incidentie per leeftijd; en voor elke leeftijdsgroep een hogere incidentie bij niet-gevaccineerde personen vergeleken met de gevaccineerden, behalve voor 85-plussers waar de aantallen klein zijn en dus minder betrouwbaar. Net zoals voor de besmettingen is er voor ongeveer alle leeftijdscategorieën en zowel bij gevaccineerde als niet gevaccineerde personen een toename van de incidentie, passend bij een sterkere blootstelling aan het virus. Tabel 3 geeft de 14-daagse incidentie weer voor opname op een dienst intensieve zorgen. Omwille van de kleine aantallen (zeker op regionaal niveau) moeten deze gegevens met voorzichtigheid geïnterpreteerd worden.

Tabel 2

14-daagse cumulatieve incidentie per 100.000 voor hospitalisaties per regio, leeftijdsgroep en vaccinatiestatus, periode 25/10 – 07/11/2021

Leeftijd	Vaccinatiestatus	België	Brussel	Vlaanderen	Wallonië
0-11	Volledig gevaccineerd	-	-	-	-
	Niet gevaccineerd	7,2	8,0	7,6	6,2
12-17	Volledig gevaccineerd	0	0	0	0
	Niet gevaccineerd	3,0	6,0	4,7	0
18-64	Volledig gevaccineerd	4,9	7,4	5,1	3,7
	Niet gevaccineerd	35,7	30,9	42,9	32,5
65-84	Volledig gevaccineerd	41,3	65,8	44,8	29,1
	Niet gevaccineerd	109,6	110,4	104,9	112,7
85+	Volledig gevaccineerd	91,4	132,9	89,8	84,9
	Niet gevaccineerd	167,3	100,8*	185,6	171,7

* Het gaat hier slechts om 4 personen in deze categorie, waardoor deze incidentie niet voldoende betrouwbaar bepaald is en dus moeilijk geïnterpreteerd kan worden

Tabel 3

14-daagse cumulatieve incidentie per 100.000 voor opname op ICU per regio, leeftijdsgroep en vaccinatiestatus, periode 25/10 – 07/11/2021

Leeftijd	Vaccinatiestatus	België	Brussel	Vlaanderen	Wallonië
0-11	Volledig gevaccineerd	-	-	-	-
	Niet gevaccineerd	0,4			0
12-17	Volledig gevaccineerd	0	0	0	0
	Niet gevaccineerd	0	0	0	0
18-64	Volledig gevaccineerd	1,1	1,8	1,3	0,7
	Niet gevaccineerd	11,2	6,7	15,9	9,8
65-84	Volledig gevaccineerd	7,0	5,5	7,9	5,6
	Niet gevaccineerd	32,9	53,1	18,7	35,4
85+	Volledig gevaccineerd	4,4	0	4,1	6,2
	Niet gevaccineerd	7,1	0	8,9	7,8

Tabel 4

Percentage en aantal niet-gevaccineerden, volgens leeftijd en regio

Leeftijd	Vaccinatiestatus	België	Brussel	Vlaanderen	Wallonië
0-11	% niet gevaccineerd	95,9%	98,1%	94,6%	96,6%
	Aantal niet gevaccineerd	1.459.238	187.509	804.178	467.551
12-17	% niet gevaccineerd	25,1%	57,0%	14,1%	33,1%
	Aantal niet gevaccineerd	197.235	48.136	62.217	86.882
18-64	% niet gevaccineerd	12,9%	29,3%	7,7%	17,4%
	Aantal niet gevaccineerd	903.902	230.330	304.905	384.584
65-84	% niet gevaccineerd	6,6%	16,9%	3,7%	9,9%
	Aantal niet gevaccineerd	124.326	22.556	42.812	58.958
85+	% niet gevaccineerd	8,4%	15,5%	5,4%	13,2%
	Aantal niet gevaccineerd	28.005	3.952	11.305	12.748

Meer informatie over de surveillance in ziekenhuizen is beschikbaar in een [wekelijks rapport](#).

Het aantal overlijdens is de vorige week stabiel gebleven. In de week van 1 tot 7 november waren er in totaal 151 geregistreerde sterfgevallen (vergeleken met 152 gerapporteerd de week voordien), variërend van 14 tot 28 sterfgevallen per dag. Het aandeel WZC-bewoners op het totaal aantal overlijdens vertegenwoordigde 21,2% (vergeleken met 25,2% de week voordien). Het sterftcijfer in week 44 bedroeg 1,31/100.000 inwoners in België, 1,81/100.000 in Wallonië, 0,98/100.000 in Vlaanderen en 1,64/100.000 in Brussel. Het aantal sterfgevallen van 85-plussers buiten de WZC is in alle regio's gestegen, in Brussel is het aantal sterfgevallen van 85-plussers in de WZC eveneens gestegen.

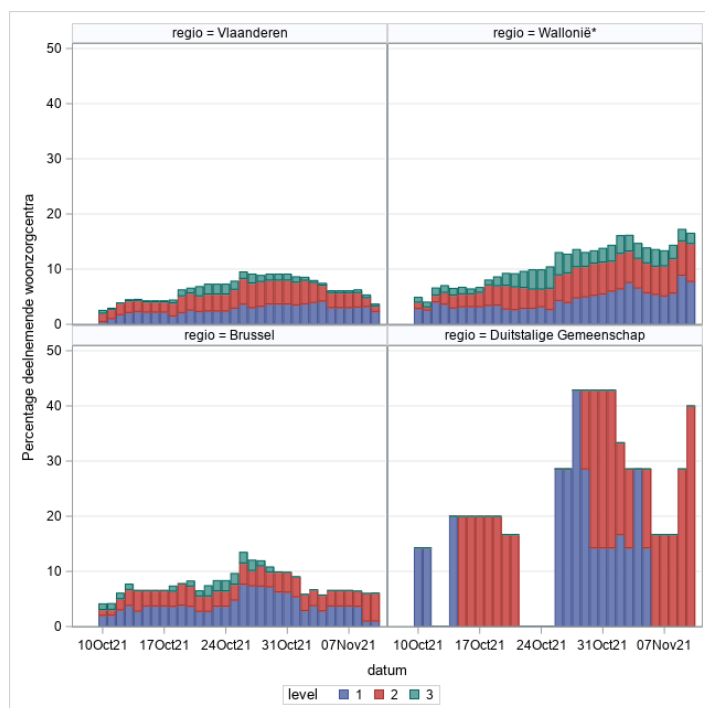
Andere indicatoren

De vaccinatiegraad nationaal is amper gewijzigd ten opzichte van de voorgaande weken, met in totaal 76% van de bevolking gedeeltelijk gevaccineerd en 75% volledig. Toch worden er opnieuw meer eerste dosissen toegediend, vooral in Wallonië en Brussel, mogelijk als gevolg van de invoer van het CST.

De indicatoren in de woonzorgcentra (WZC) vertonen de voorbije week een eerder gunstige evolutie. Het aantal nieuwe bevestigde COVID-19 gevallen per 1.000 blijft < 10 bij WZC bewoners in alle regio's (met een daling in Vlaanderen en Wallonië) en het aantal nieuwe hospitalisaties per 1.000 WZC bewoners < 1 (zie dashboard voor meer details). Het aantal nieuwe bevestigde COVID-19 gevallen per 1 000 personeelsleden (≤ 10) nam wel toe ten opzichte van vorige week in alle regio's, behalve Brussel. De participatiegraad blijft ook wel laag, vooral in Wallonië (75% in Vlaanderen, 59% in Wallonië, 71% in Brussel en 78% in de Duitstalige Gemeenschap), wat een impact kan hebben op de cijfers.

In week 43 werden uiteindelijk 31 nieuwe mogelijke clusters⁴ gedetecteerd. Deze week (week 44) waren er tot nu toe 21 nieuwe mogelijke clusters. Eén percent van de WZC meldde een prevalentie van minstens 10 bevestigde gevallen onder de bewoners (= een grote uitbraak), Figuur 16 toont het aantal WZC in level 1, 2 en 3 per dag en per regio⁵.

Figuur 16: Evolutie van het percentage WZC in level 1, level 2 en level 3 (op basis van het aantal deelnemende WZC), per regio en per dag voor de laatste 30 dagen

* Exclusief Duitstalige woonzorgcentra

Meer informatie over de WZC is beschikbaar in het specifieke rapport:

https://covid-19.sciensano.be/sites/default/files/Covid19/COVID-19_Surveillance_WZC.pdf.

⁴ Het gaat om mogelijke clusters omdat deze theoretisch gedetecteerd werden op basis van de data uit de surveillance. Er is een onderzoek van de uitbraak nodig om dit te bevestigen in de praktijk.

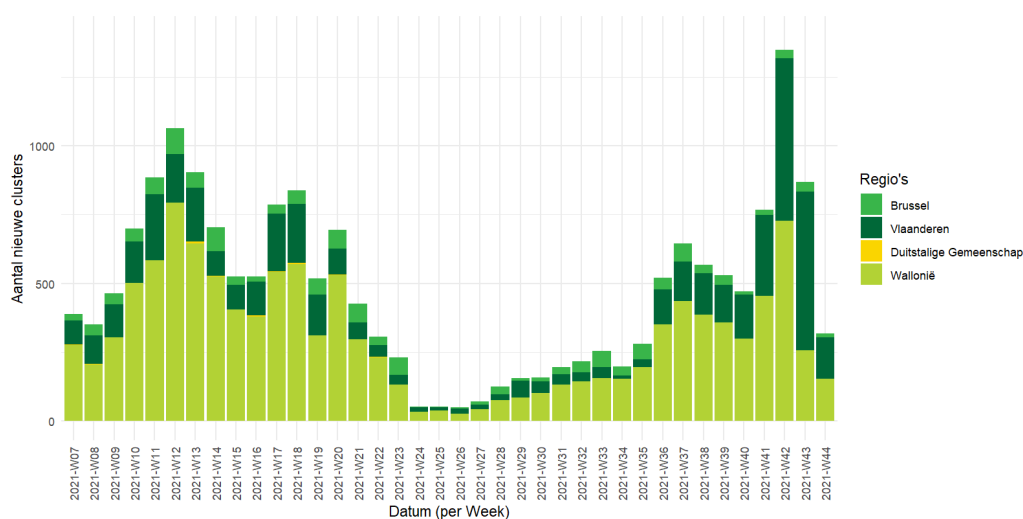
⁵ Level 0: geen nieuwe bevestigde gevallen de laatste 7 dagen; level 1: 1 nieuw bevestigd geval bewoners laatste 7 dagen; level 2: 2 of meer nieuwe bevestigde gevallen bewoners laatste 7 dagen; level 3: $\geq 10\%$ bevestigde gevallen onder bewoners laatste 7 dagen. Elk WZC kan maar in 1 level zitten.

Het aantal nieuwe clusters is in week 44 (1 tot 7 november) opnieuw sterk gedaald, en nu in alle regio's (n=319, vergeleken met 867 vorige week) (Figuur 17). Net zoals vorige week kan dit in Wallonië deels verklaard worden door een minder strenge definitie van een cluster (minstens 5 gevallen in plaats van 2). Verder kan ook de vakantieperiode een rol hebben gespeeld en is er ook een vertraging in het contactonderzoek (in Vlaanderen en Wallonië), door het zeer hoge aantal index gevallen, waarbij er minder mogelijke clusters worden opgepikt. Het totaal aantal actieve clusters is de voorbije week ook gedaald maar minder sterk (5.288 ten opzichte van 5.519 de voorgaande week).

Net zoals de vorige weken, trad de meerderheid van de gerapporteerde clusters op in crèches en scholen (onderwijs) (83 nieuwe clusters en 3.106 actieve clusters), gevolgd door de werkplek (79 nieuwe clusters en 1.067 actieve clusters op werkplaatsen) (Figuur 18).

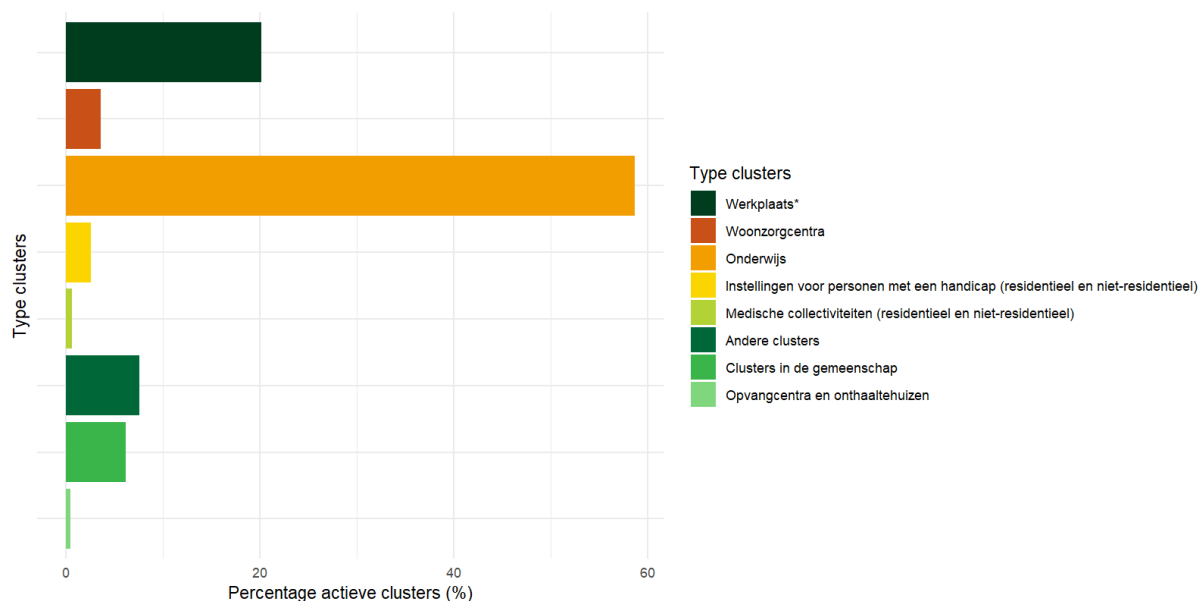
Figuur 17: Evolutie nieuw gerapporteerde clusters, week 07-44/2021

Bron: AZG, AViQ, COCOM

Figuur 18: Actieve clusters per type, week 44/2021

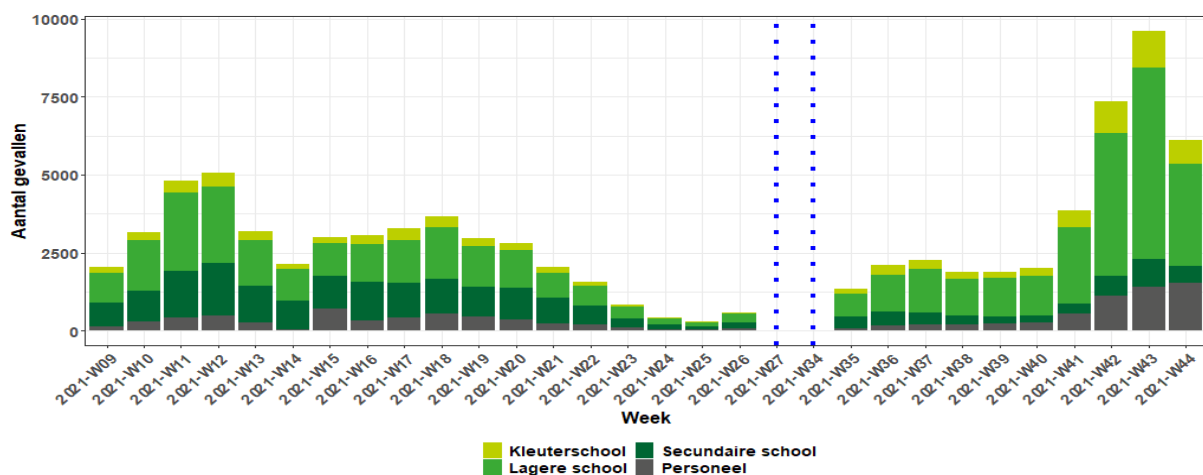
Bron: AZG, AViQ, COCOM

Het aantal besmettingen gelinkt aan scholen is de voorbije week zoals verwacht globaal gedaald (herfstvakantie). In het Nederlandstalig onderwijs waren er 4.589 besmettingen bij leerlingen (duidelijke daling) en 1.528 bij personeelsleden (lichte stijging) (Figuur 19). De reden voor testen bij leerlingen met een positieve test (ongekend voor 9%), was in 44% van de gevallen een hoog risico contact op school (daling), in 9% een hoog risicocontact buiten de school (daling) en in 4% het hebben van symptomen (daling) en in 33% werd 'andere' aangegeven (duidelijke stijging). In het Franstalig onderwijs werden er slechts zeer weinig infecties gerapporteerd (219 bij leerlingen en 20 bij personeelsleden), in een context van de schoolvakantie, waarbij ook een aantal PSE gesloten waren. De gegevens zijn dus niet representatief, en er werd geen figuur gemaakt.

Figuur 19: Aantal gevallen bij leerlingen en personeelsleden, week 9 - 43/2021, Nederlandstalig onderwijs

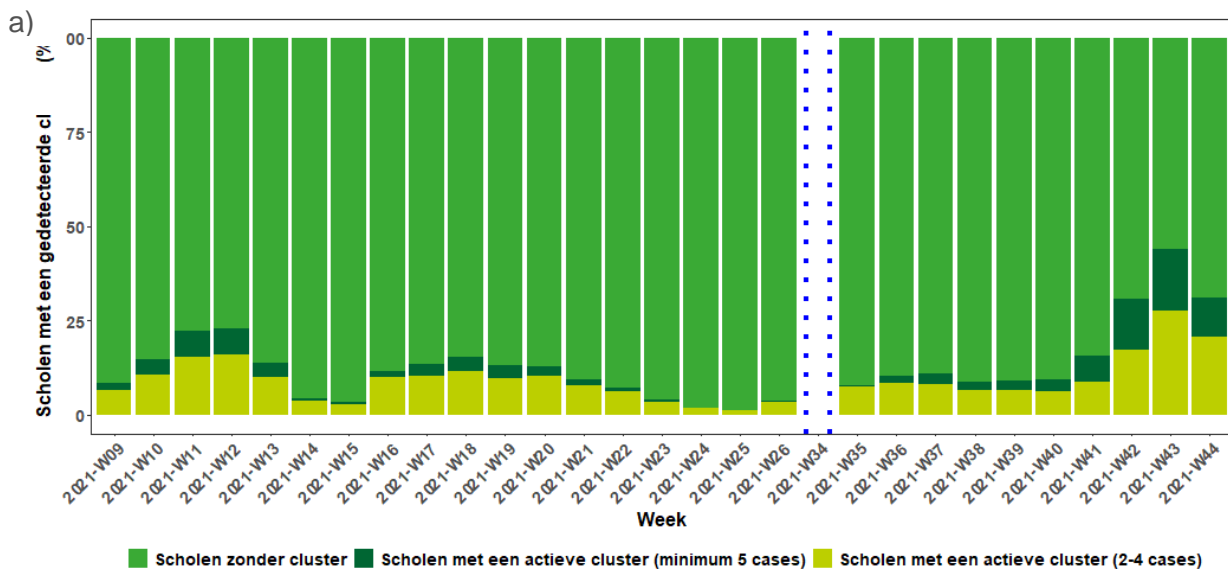
Bron : LARS

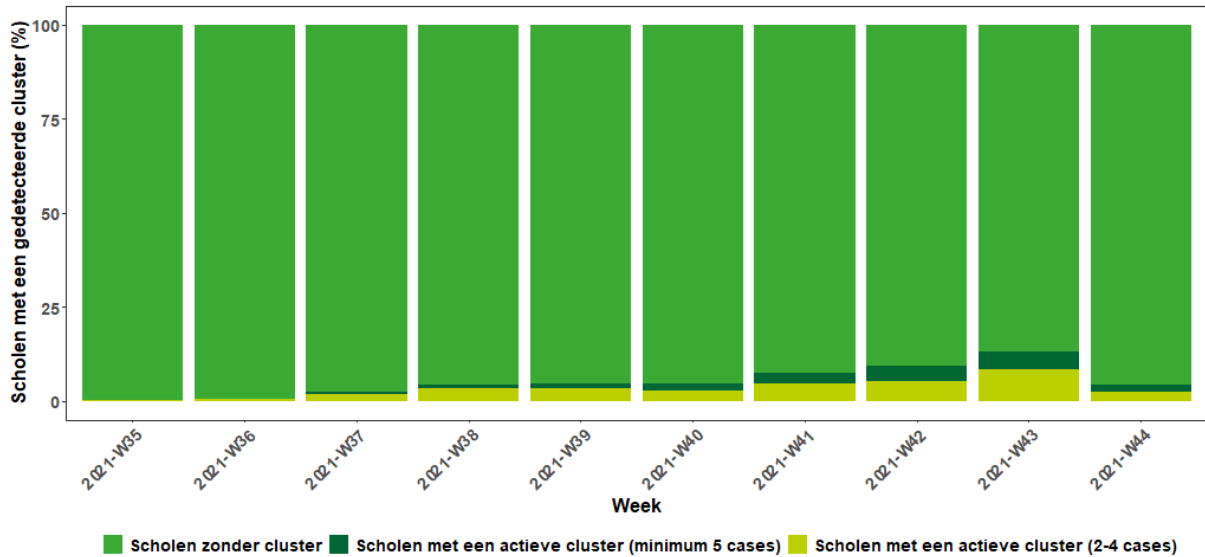
Het aantal scholen met een actieve cluster zowel in het Nederlandstalig onderwijs als het Franstalig onderwijs gedaald (Figuur 20).

Figuur 20: Aantal scholen zonder en met een actieve cluster, per week, Nederlandstalig onderwijs (a), week 9 - 44/2021 en Franstalig onderwijs (b), week 35 – 44/2021

Bron : LARS voor de Nederlandstalige scholen en collectivity tool voor de Franstalige scholen

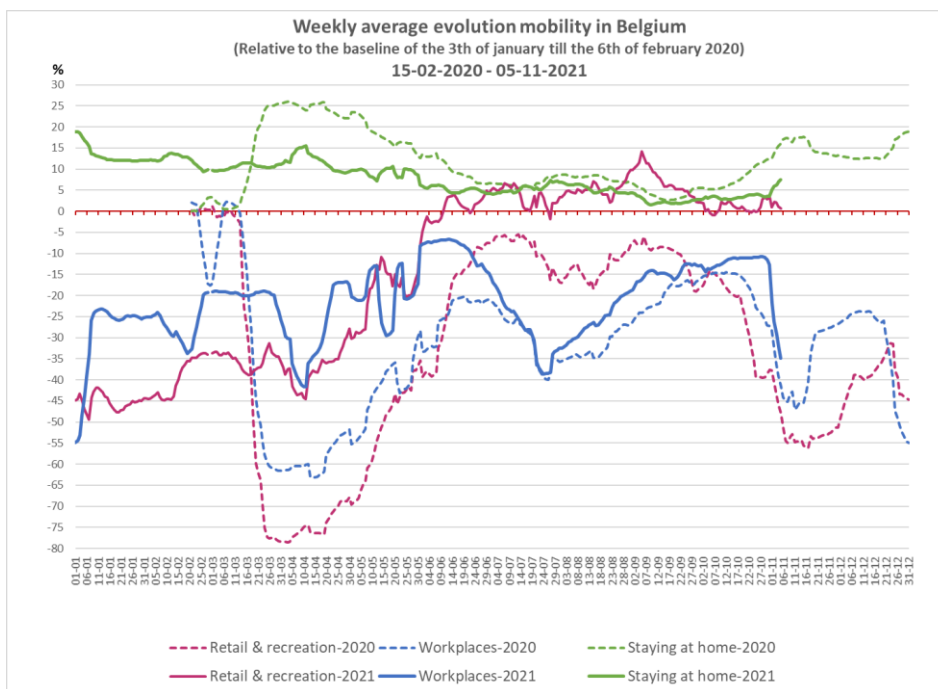
b)

De mogelijke plaats en bron van infectie zijn gekend voor respectievelijk 51% en 41% van de index gevallen. Voor de periode van 1 tot 7 november werden de besmettingen nog steeds vooral opgelopen thuis (25%) en in mindere mate bij tieneractiviteiten (8%, ten opzichte van 15% de voorgaande week). De meest gerapporteerde bronnen van infectie zijn een huisgenoot (22%) en een klasgenoot met ook hier een verwachte daling gezien de vakantie (5% vergeleken met 10% de voorgaande week).

De mobiliteitsgegevens op basis van Google data tonen voor de periode van de herfstvakantie geen echte wijziging voor de verplaatsingen naar winkels/vrije tijd en, zoals verwacht kan worden, een daling voor verplaatsingen naar het werk en toename in het thuisblijven (Figuur 21). De daling in mobiliteit is echter minder uitgesproken dan rond de herfstvakantie vorig jaar.

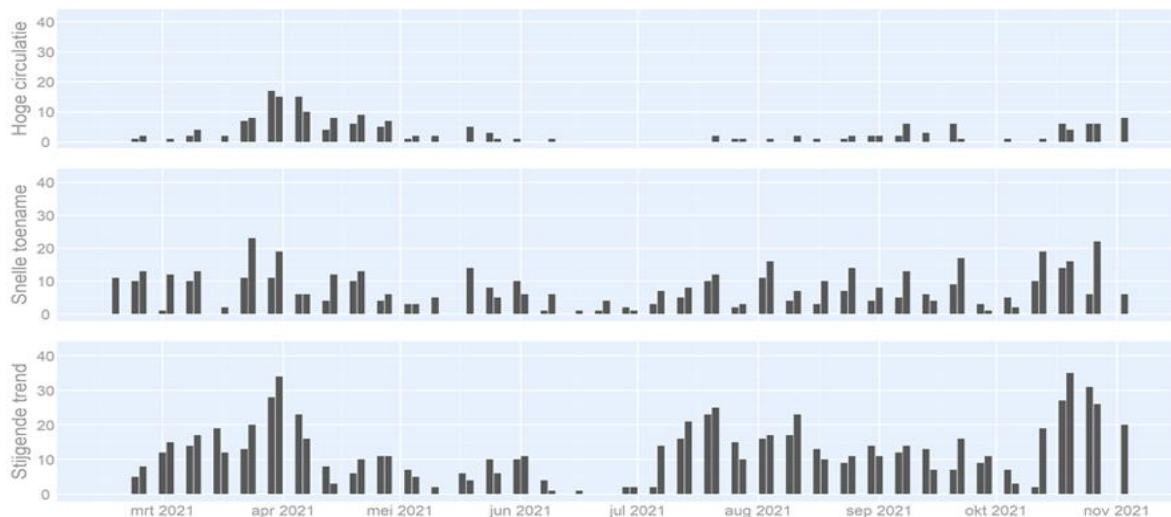
Figuur 21: Evolutie van de mobiliteit in België, 15-02-2020 tot heden
Bron: Google data

Zoals verwacht tijdens en na het herfstverlof zijn er opnieuw meer reizigers aangekomen in België in de week van 31 oktober tot 6 november, met een totaal van 255.940, vergeleken met ongeveer 180.000 reizigers de week ervoor. Het aantal reizigers uit een rode zone is in absoluut aantal sterk toegenomen (n=134.619), maar bleef proportioneel stabiel (52%). Het aandeel van de reizigers uit een rode zone die in Brussel aankomen is wel gedaald (22% tegenover 30% vorige week). Voor 76% van de te testen reizigers⁶ is een testresultaat voor een eerste test beschikbaar (82% voor de reizigers aangekomen op 31/10 en 693% op 06/11). De PR onder de geteste personen bleef verder stabiel (2,4%).

De surveillance op afvalwater, gebaseerd op drie indicatoren⁷, bevestigt verder de sterke viruscirculatie. Nationaal stijgt het aantal gebieden met een "Hoge circulatie" sinds midden oktober, en heeft de hoogste waarde bereikt sinds de derde golf (Figuur 22). Voor de resultaten van 3 november is er van de 41 zuiveringsinstallaties die momenteel opgevolgd worden⁸, in 20 gebieden ten minste voor één van de indicatoren een alert, dit is een daling ten opzichte van de voorgaande week (34 gebieden). Acht gebieden voldeden aan de indicator "Hoge circulatie" (stijging), 6 gebieden aan de indicator "Snelle toename" (daling) en 20 gebieden aan de indicator "Stijgende trend" (daling). Hierbij wordt opgemerkt dat de twee laatste indicatoren gericht zijn op het meten van een wijziging, en mogelijk lager zijn doordat er een dag minder analyses gebeurden, en de recente regen mogelijk geleid heeft tot een dilutie van de virale concentraties in een aantal gebieden. Aandachtspunten zijn Froyennes, Hasselt en Montignies-sur-Sambre, waar alle drie de waarschuwingsindicatoren positief zijn. Antwerpen en Waals-Brabant zijn positief voor één van de drie waarschuwingsindicatoren, Limburg voor 2 en Henegouwen voldoet aan 3 indicatoren.

Figuur 22: Evolutie van het aantal deelnemende afvalwaterzuiveringsinstallaties met positieve indicatoren

⁶ Terugkerende reizigers uit een rode zone met een rijksregisternummer (NISS), die meer dan 48u in het buitenland waren en die geen herstel- of vaccinatiecertificaat hebben.

⁷ De surveillance volgt de evolutie van de concentratie van het SARS-CoV-2-virus in het afvalwater. De indicator "Hoge circulatie" geeft de gebieden aan waar de gemeten virusconcentraties hoog zijn (ten minste de helft van de maximumwaarde die sinds februari 2021 voor dit station is geregistreerd). De indicator "Snelle toename" heeft betrekking op de zones waar de gemeten virusconcentraties in de afgelopen week aanzienlijk en sterk zijn toegenomen (+ 10% per dag over de laatste 7 dagen). De indicator "Stijgende trend" geeft de bekkens aan waar de virusconcentraties over de laatste 14 dagen meer dan 6 dagen is toegenomen.

⁸ Als gevolg van de overstromingen in juli zijn de waterzuiveringsinstallaties van Wegnez (Verviers) en Grosses-Battes (Luik) nog steeds tijdelijk buiten werking. Deze twee gebieden zijn daarom momenteel niet opgenomen in de surveillance. Luik is nog goed vertegenwoordigd, maar Verviers niet.

Meer informatie over de methodologie en de analyse van de resultaten is te vinden in een wekelijks verslag.

Update varianten

De resultaten van de genomische surveillance in België blijven stabiel. In de periode van 25 oktober tot 7 november werd op een totaal van 762 willekeurige stalen in de baseline surveillance, de Delta variant⁹ in 100% van de gevallen vastgesteld.

Momenteel zijn er geen nieuwe Variants of Concerns, waarvoor extra reisbeperkingen moeten overwogen worden.

Meer resultaten zijn beschikbaar op de website van het NRC.

⁹ Delta variant of B.1.617/"Indiase variant".

PROVINCIES

De epidemiologische situatie op het niveau van de provincies/regio's weerspiegelt globaal gezien verder de situatie op nationaal niveau (zie ook Bijlagen 2 en 3).. De meeste indicatoren zijn nog gestegen maar er zijn kleine verschillen afhankelijk van de provincie/regio. De R_t blijft overal dalen, het aantal testen daalt ook licht in alle provincies/regio's.

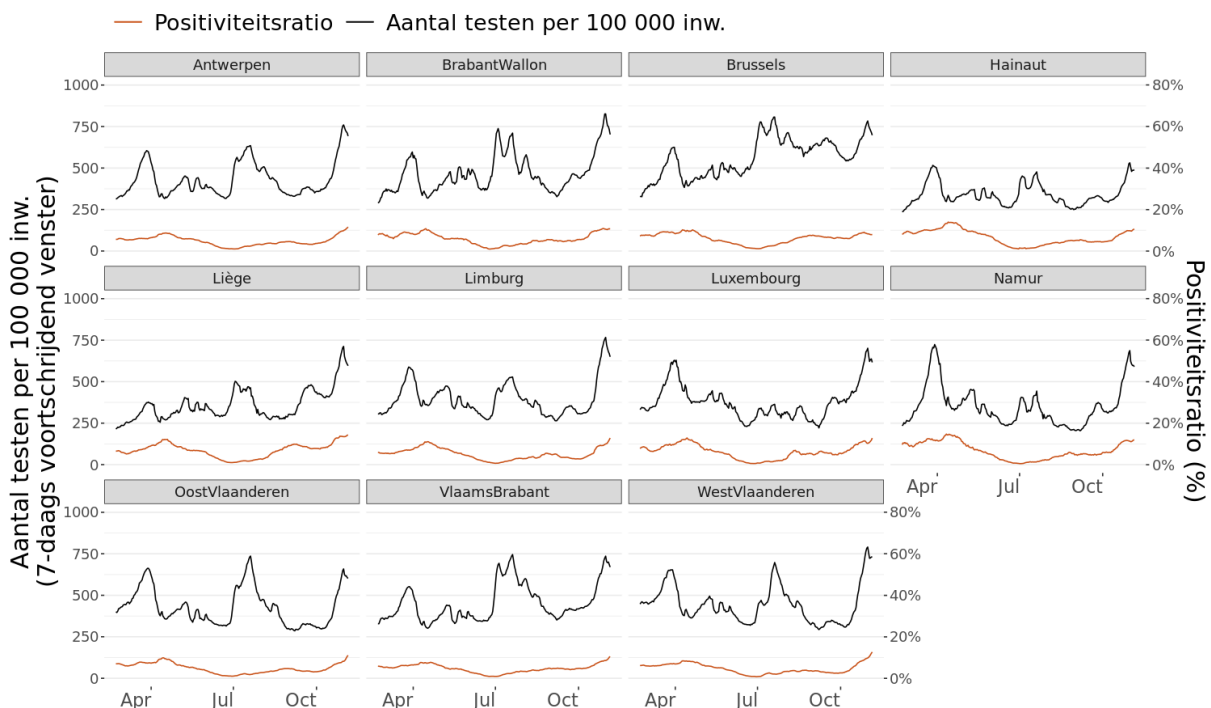
Indicatoren met betrekking tot het aantal besmettingen:

De 14-daagse cumulatieve incidentie van het aantal gevallen is in alle provincies blijven stijgen, behalve in het Brussels Gewest. Het aantal nieuwe gevallen in de afgelopen 7 dagen is gestegen in alle Vlaamse provincies en in de provincie Luxemburg, maar is gedaald of stabiel gebleven in de andere provincies/gewesten. De R_t is gedaald of gestabiliseerd en ligt nu onder de 1 in Waals-Brabant, Luik, het Brussels Gewest en de Duitstalige Gemeenschap. Het aantal uitgevoerde testen is overal licht gedaald en de PR is in de meeste provincies nog gestegen, behalve in het Brussels Gewest (Figuur 23).

Indicatoren met betrekking tot ziekenhuisopnames:

De 7-daagse incidentie voor het aantal ziekenhuisopnames daalde in de provincies Luik, Luxemburg en Namen, maar steeg verder in de andere provincies/regio's. De hoogste incidentie wordt waargenomen in West-Vlaanderen. Voor een aantal provincies (West-Vlaanderen en Luik) wordt een hogere incidentie geregistreerd als voor de piek tijdens de derde golf. Ook het aantal ingenomen bedden op intensieve zorgen is in de meeste provincies/gewesten gestegen, met uitzondering van de provincie Luxemburg (daling) en het Brussels Gewest (stabiel).

Figuur 23: Evolutie van het aantal testen en de positiviteitsratio per provincie

De huidige alarmniveau's in de provincies variëren van 4 tot 5. Het niveau werd verhoogd van 3 naar 4 voor Oost-Vlaanderen en Vlaams-Brabant en van 4 naar 5 voor West-Vlaanderen, omwille van de aanhoudende sterke stijging van besmettingen en van hospitalisaties.

Periode 31/10/21- 06/11/21	Besmettingen 14d incidentie per 100.000	% Wijziging Gevallen (7d)	Aantal testen/ 100.000	Rt infecties	PR	Hospitalisaties 7d incidentie per 100.000 ¹⁰	ICU bezetting	Verdubbelings/ halveringstijd nieuwe hospitalisaties	Alarmniveau
België	959	+5%	4 531	1,093	11,7%	10,7	22%	25	4
Antwerpen	1.043	+3%	4 764	1,063	12,0%	10,1	23%	15	4
Brabant wallon	1.065	-14%	4 743	0,945	11,0%	4,7	35%	11	4
Hainaut	692	+2%	3 447	1,097	10,9%	10,0	18%	56	4
Liège	1.175	-11%	4 069	0,989	14,9%	14,4	27%	56	5
Limburg	1.035	+11%	4 465	1,133	13,5%	9,9	20%	40	4
Luxembourg	1.026	+13%	4 307	1,129	13,2%	8,7	16%	63	4
Namur	1.016	-5%	4 042	1,038	12,6%	6,8	22%	-24	4
Oost-Vlaanderen	823	+25%	4 138	1,217	11,6%	8,0	17%	23	4
Vlaams-Brabant	867	+7%	4 621	1,099	10,8%	5,5	19%	11	4
West-Vlaanderen	1.163	+32%	5 246	1,263	13,3%	19,2	27%	20	5
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	768	-14%	4 810	0,949	8,1%	13,5	23%	25	4
Deutschsprachige Gemeinschaft	1.507	-12%	3 863	0,990	19,7%	20,5	22%	NA	5

¹⁰ Resultaten voor week 44, van 1 tot 7 november 2021.

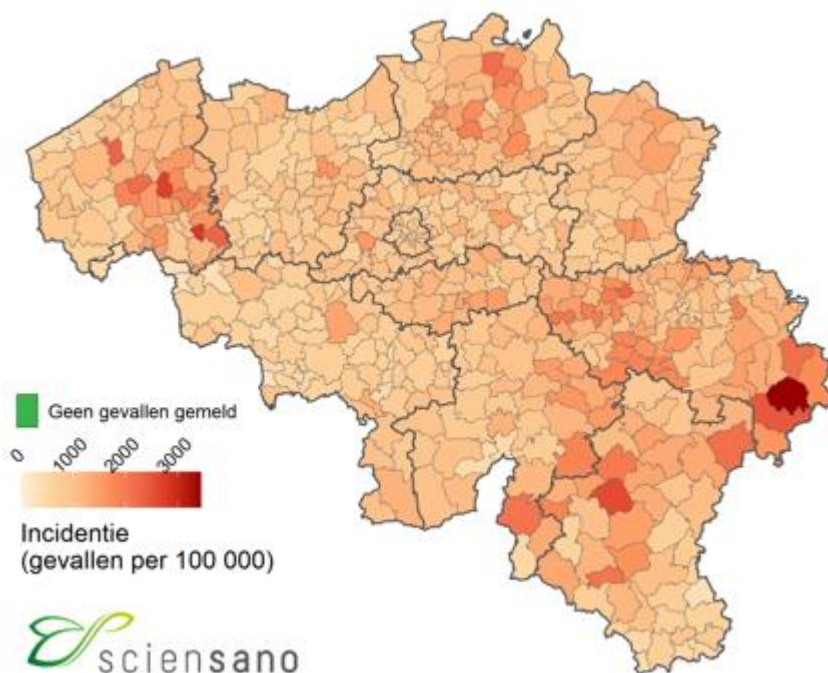
GEMEENTEN

In bijlage 4 worden de gemeenten per provincie uitgezet volgens de 14-daagse cumulatieve incidentie van infecties en de positiviteitsratio. Het aantal gemeenten met een stijgende trend (alert signaal op basis van verschillende indicatoren, weergegeven met een rode asterix) is duidelijk gedaald (144 ten opzichte van 241 vorige week).

Figuur 24 toont de incidentie per gemeente. Het merendeel van de gemeenten met de hoogste incidenties bevinden zich in de provincie Luik, Luxemburg en nu ook in West-Vlaanderen en in mindere mate in Antwerpen.

Er is net als vorige week geen enkele gemeente meer met een 14-daagse cumulatieve incidentie lager dan 100/100.000. Slechts acht gemeenten hebben nog een incidentie lager dan 400/100.000.

Figuur 24: 14-daagse cumulatieve incidentie per gemeente

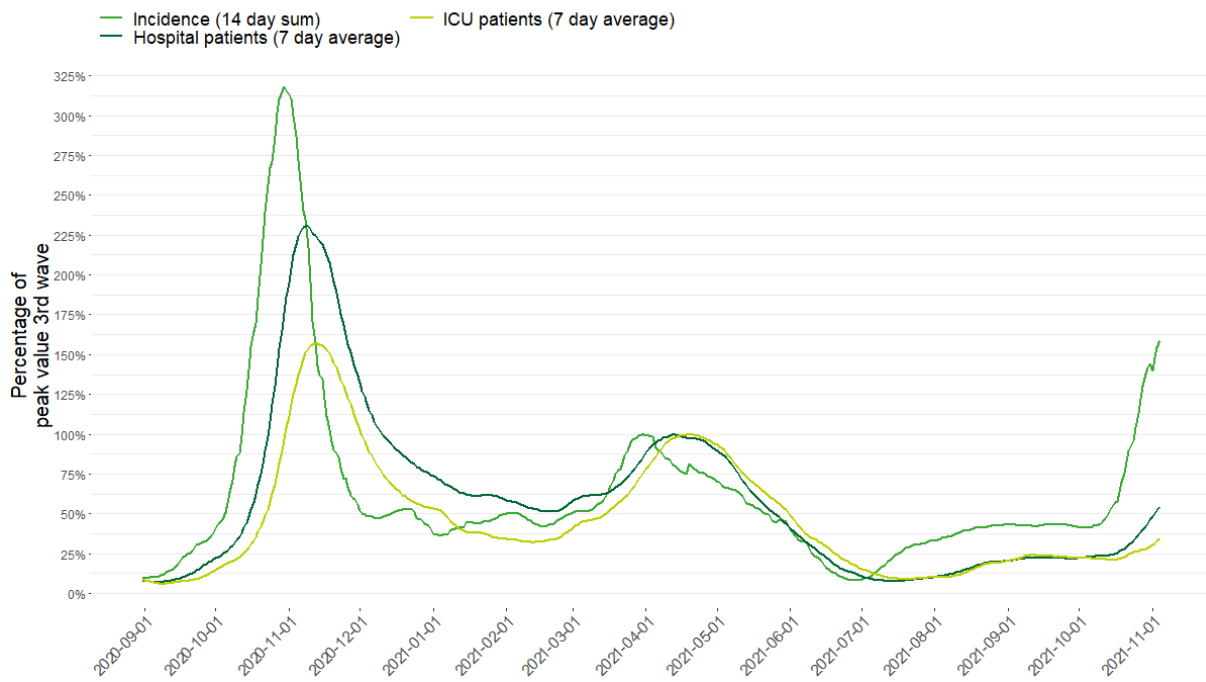

Omdat we nu ook nationaal op alarmniveau 4 zitten, worden de gemeenten niet meer individueel beoordeeld.

De volgende personen hebben deelgenomen aan dit advies:

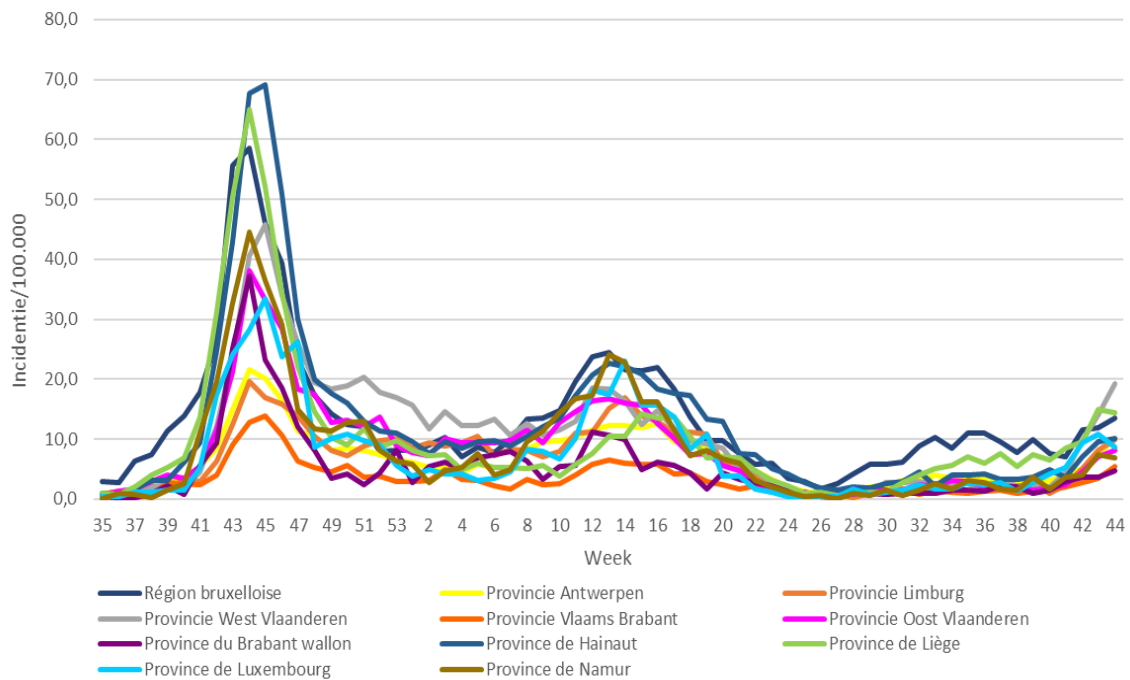
Emmanuel André (UZ Leuven), Emmanuel Bottieau (ITG), Caroline Boulouffe (AViQ), Géraldine De Muylder (Sciensano), Naima Hammami (Zorg en Gezondheid), Valeska Laisnez (Sciensano), Tinne Lernout (Sciensano), Romain Mahieu (COCOM), Pierrette Melin (CHU Liège), Geert Molenberghs (UHasselt-KULeuven), Dominique Roberfroid (KCE, UNamur), Giulietta Stefani (Sciensano), Steven Van Gucht (Sciensano), Erika Vlieghe (UZA).

Bijlage 1: Incidentie van besmettingen, aantal nieuwe hospitalisaties en ingenomen ICU bedden per golf, de huidige golf in vergelijking (procentueel) met golf 2 en golf 3

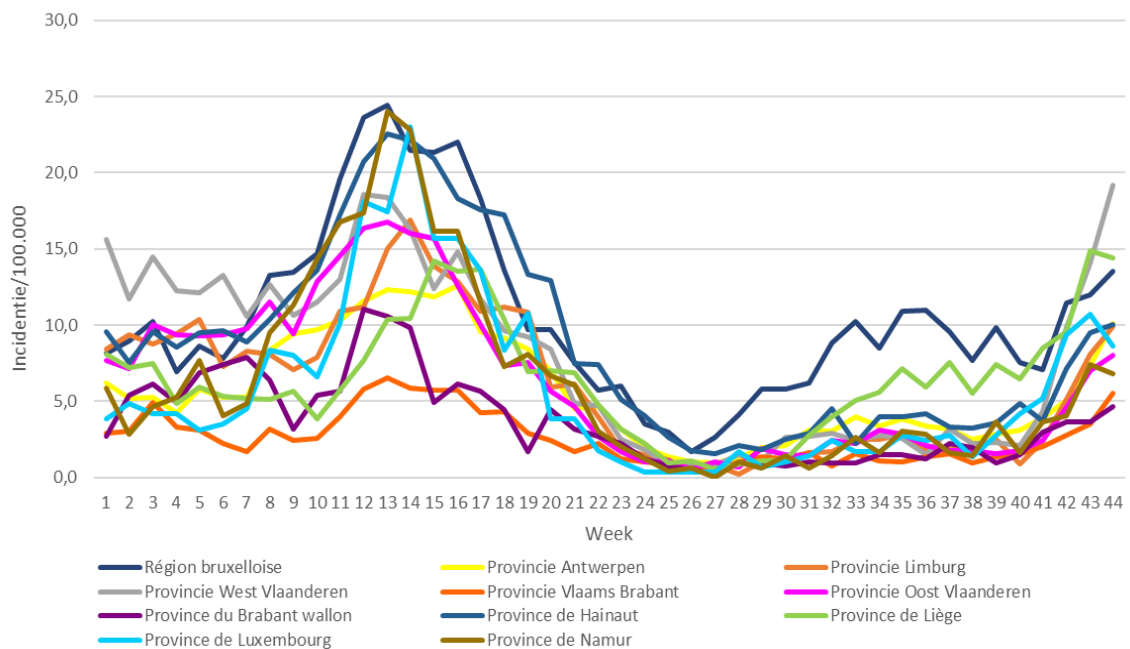

Bijlage 2: Aantal nieuwe hospitalisaties/100,000 inwoners per week en per provincie, week 35/2020 – 44/2021

Onderstaande figuur houdt geen rekening met het aantal beschikbare bedden in een provincie, dit wordt opgevolgd in de Surge Capacity groep.

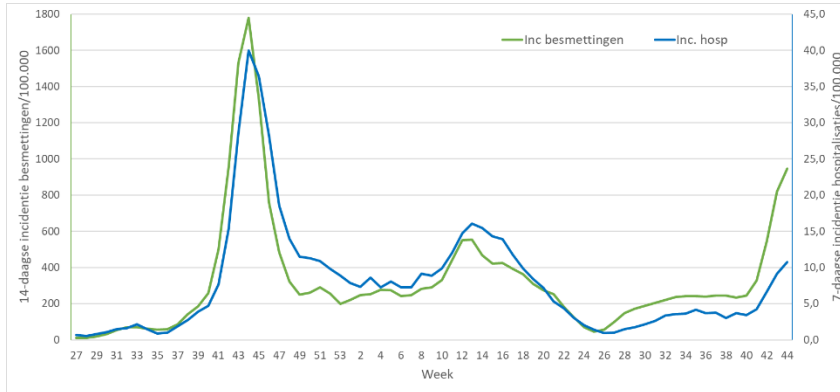

Een focus op de weken 01 – 44/2021 toont de verder stijgende trend in alle provincies.

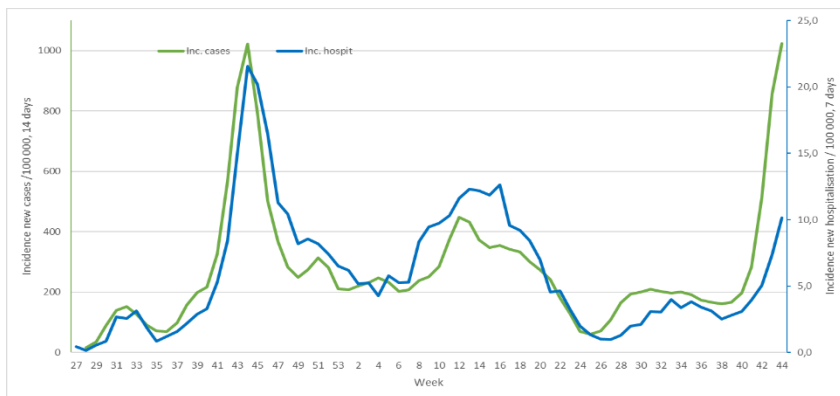

Bijlage 3: Evolutie van de epidemie voor nieuwe besmettingen en nieuwe hospitalisaties per provincie
(Opmerking: de y-as verschilt per provincie)

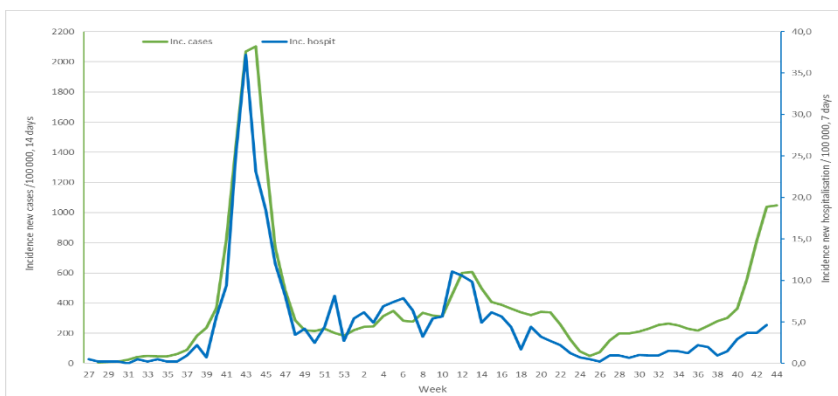
België

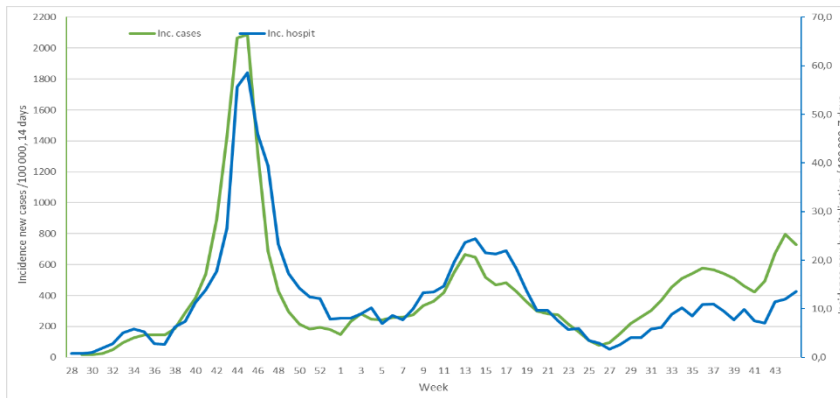
Antwerpen

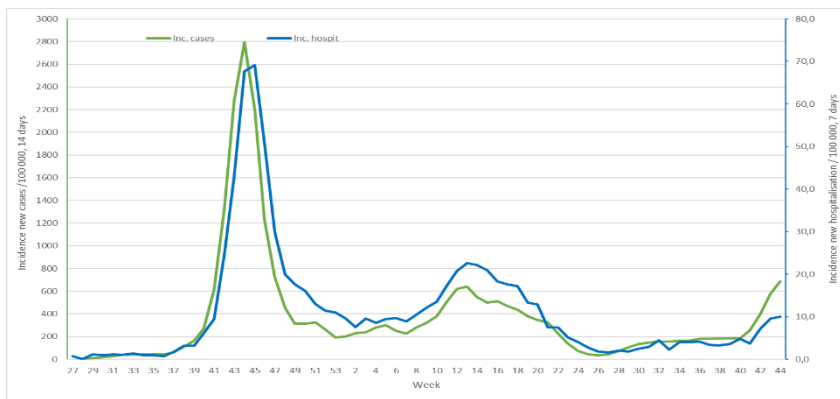
Brabant wallon

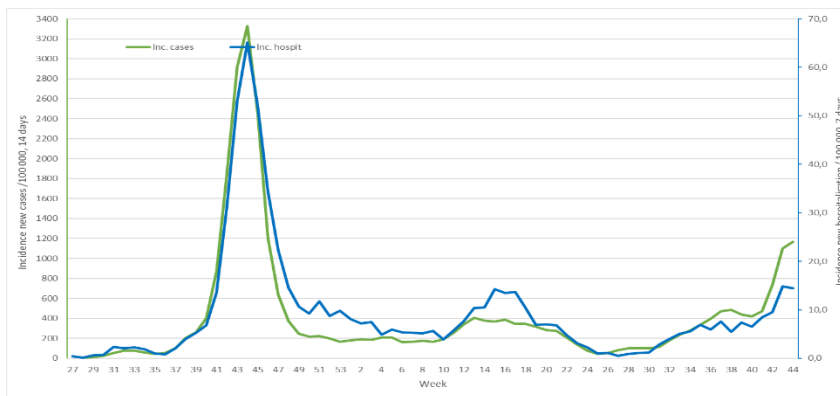
Brussels

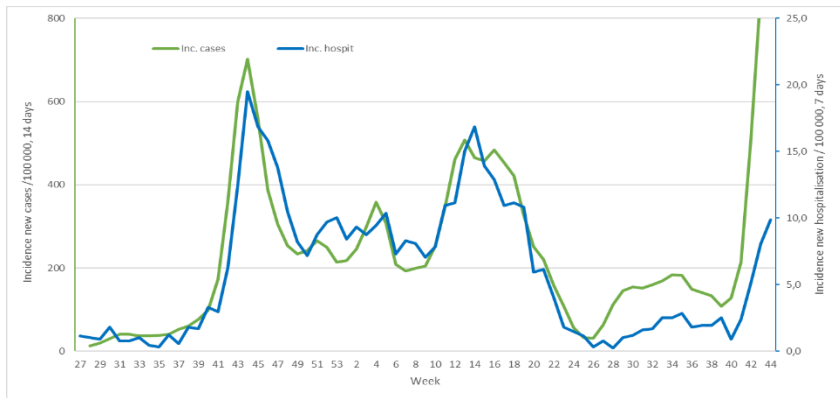
Hainaut

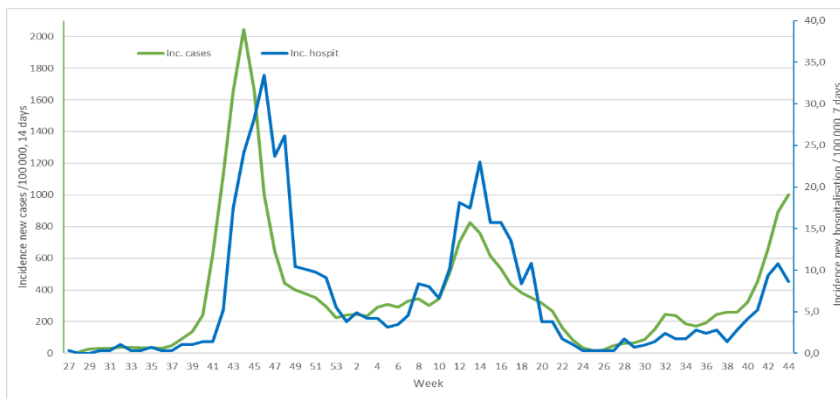
Liège

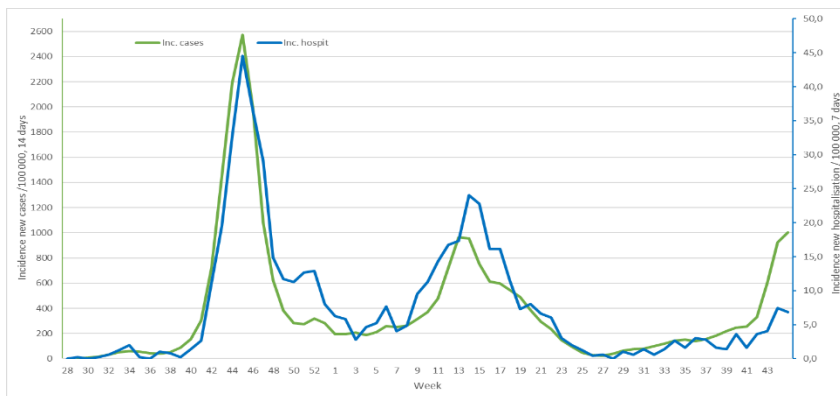
Limburg

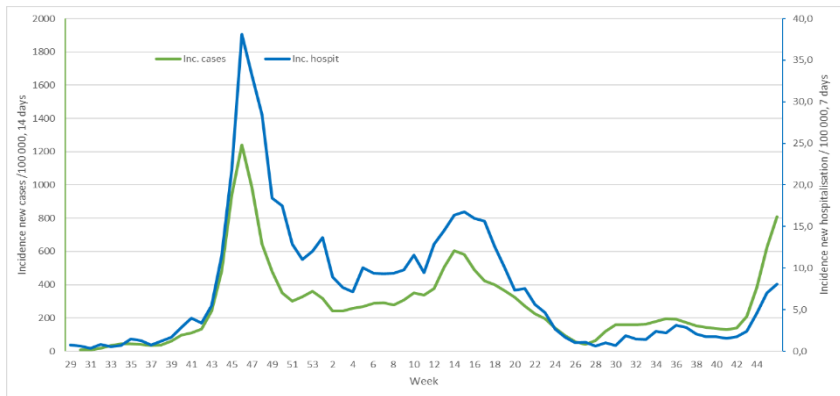
Luxembourg

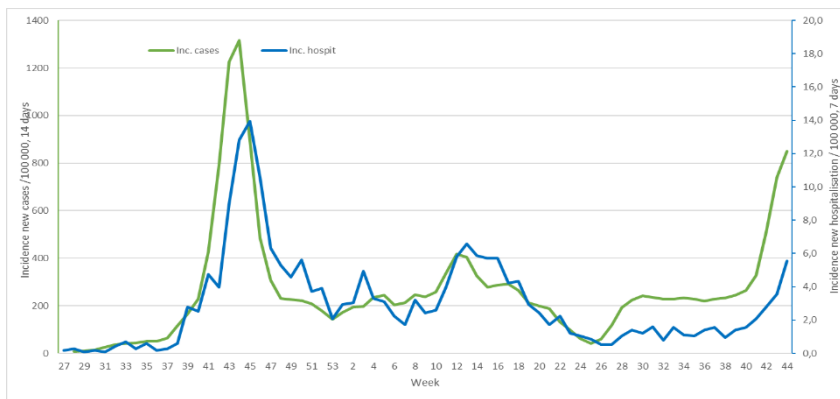
Namur

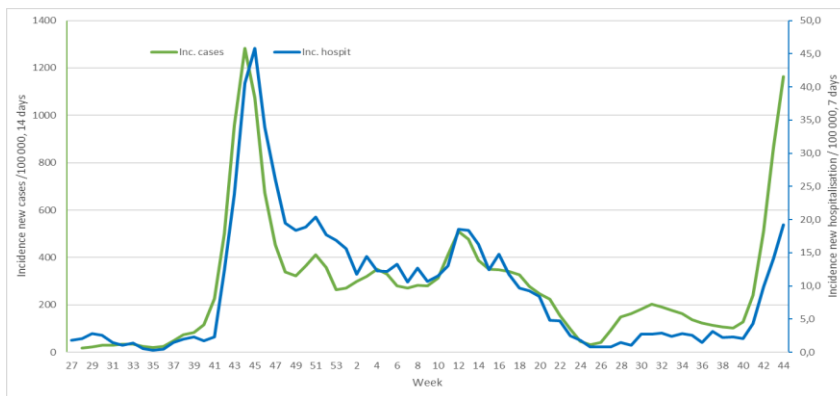
Oost-Vlaanderen

Vlaams-Brabant

West-Vlaanderen

Bijlage 4: Gemeenten binnen de provincies, geplot volgens de positiviteitsratio en de cumulatieve 14-daagse incidentie,

De gemeenten worden uitgezet volgens hun positiviteitsratio (X-as) en de 14-daagse cumulatieve incidentie (Y-as). Gemeenten rood ingekleurd hebben een stijgende trend, gemeenten grijs ingekleurd een dalende of stabiele trend. De volle lijnen tonen de gemiddelde cumulatieve incidentie en PR voor de betreffende provincie, de stippellijnen tonen de gemiddelde cumulatieve incidentie en PR voor België.

